

فهرست

۳.....	ریاضی پایه (سال چهارم):
۵.....	ادبیات فارسی سال چهارم:
۹.....	عربی سال چهارم:
۱۱.....	تاریخ‌شناسی:
۱۳.....	مغرافیای سال چهارم:
۱۶.....	علوم اجتماعی:
۱۹.....	فلسفه سال چهارم:
۲۲.....	پاسخ‌نامه:

مدیر گروه	سارا شریفی
مسئول دفترچه	زهرا دامیار
مسئندسازی	مدیر: مریم صالحی، مسئول دفترچه: زهره قموشی
حروف‌چین	لیلا عظیمی
ناظر چاپ	سوران نعیمی

@kanoonir_e

ارتباط با ما از طریق کانال تلگرامی: پیش‌دانشگاهی انسانی

برای دیدن پاسخ آزمون غیرحضوری به صفحه‌ی شخصی خود در قسمت دریافت کارنامه در سایت کانون به آدرس WWW.kanoon.ir مراجعه نمایید و از منوی سمت راست گزینه‌ی آزمون غیرحضوری را انتخاب کنید.

ریاضی پایه (سال چهارم)

لگاریتم، مدل سازی ریاضی
احتمال مقدماتی
صفحه های ۷۵ تا ۱۳۷

۱- اگر شدت صوتی در حدود 4×10^{-3} وات بر مترمربع باشد، سطح دسی بل این صوت کدام است؟

$$\left(\log 2 = 0.301, I_0 = 10^{-12} \frac{W}{m^2} \right)$$

- (۱) ۸۰/۱۵ (۲) ۹۳/۰۱ (۳) ۹۰/۱۲ (۴) ۹۶/۰۲

۲- جمعیت کشوری با نرخ ۲ درصد در سال رشد می کند. پس از تقریباً چند سال جمعیت ۵۲ میلیون نفری این کشور، به ۸۰ میلیون نفر می رسد؟

$$(\log 2 = 0.301, \log 5/2 = 0.716, \log 1/0.2 = 0.699)$$

- (۱) ۲۲ (۲) ۲۵ (۳) ۲۹ (۴) ۳۰

۳- از ۶۰ گرم عنصر A و ۸۰ گرم عنصر B پس از یک ساعت به ترتیب ۳/۷۵ گرم و ۲/۵ گرم باقی مانده است. تفاوت نیم عمر این دو عنصر چند دقیقه است؟

- (۱) ۲ (۲) ۳ (۳) ۵ (۴) ۷

۴- اگر در یک مثلث a و h به ترتیب طول قاعده و ارتفاع باشند و رابطه $a + 4h = 120$ برقرار باشد، ماکزیمم مساحت مثلث چقدر است؟

- (۱) ۹۰۰ (۲) ۸۰۰ (۳) ۴۵۰ (۴) ۳۵۰

۵- قدرمطلق اختلاف تعداد اعضای مجموعه‌ی همه‌ی نتایج ممکن در پرتاب ۳ تاس سالم از تعداد اعضای مجموعه‌ی همه‌ی نتایج ممکن در پرتاب ۲ سکه‌ی سالم کدام است؟

- (۱) ۱۴ (۲) ۲۱۶ (۳) ۲۱۲ (۴) ۲۱۴

۶- در پرتاب ۳ سکه‌ی سالم، چقدر احتمال دارد دقیقاً دو بار پشت بیاید؟

- (۱) $\frac{2}{3}$ (۲) $\frac{1}{4}$ (۳) $\frac{2}{5}$ (۴) $\frac{3}{8}$

۷- از بین اعداد دو رقمی زوج عددی به تصادف انتخاب کرده ایم. احتمال آن که عدد انتخاب شده مضرب ۶ باشد اما مضرب ۴ نباشد، چقدر است؟

- (۱) $\frac{7}{45}$ (۲) $\frac{14}{45}$ (۳) $\frac{6}{45}$ (۴) $\frac{12}{45}$

۸- در یک خانواده با ۴ فرزند، احتمال آن که حداقل ۲ فرزند در یک روز هفته متولد شده باشند، کدام است؟

- (۱) $\frac{2395}{2401}$ (۲) $\frac{120}{2401}$ (۳) $\frac{120}{3443}$ (۴) $\frac{223}{3443}$

۹- در پرتاب هم زمان دو تاس سالم، احتمال آن که اعداد ظاهر شده غیر یکسان باشند و مجموع دو عدد ظاهر شده، حداکثر شش باشد، کدام است؟

- (۱) $\frac{1}{3}$ (۲) $\frac{2}{5}$ (۳) $\frac{3}{4}$ (۴) $\frac{4}{7}$

۱۰- اگر پیشامد A' مکمل پیشامد A و $1 - P(A) = P(A)^2$ باشد، کدام گزینه درست است؟

$$P(A) = \frac{2}{3} P(A') \quad (1)$$

$$P(A) = 2P(A') \quad (2)$$

$$P(A) = \frac{1}{3} P(A') \quad (3)$$

$$P(A) = 3P(A') \quad (4)$$

ریاضی پایه - آزمون شاهد (گواه)

لگاریتم، مدل سازی ریاضی
احتمال مقدماتی
صفحه های ۷۵ تا ۱۳۷

۱۱- جواب معادله ی لگاریتمی $\log x - \log(x-2) = 2 \log \sqrt{3} + \frac{1}{3} \log 8$ کدام است؟

- (۱) ۱/۸ (۲) ۲/۴ (۳) ۲/۸ (۴) ۳/۶

۱۲- آهنگ رشد سالانه ی یک جمعیت ۱/۸۲۵ درصد آن جمعیت است. اگر آهنگ رشد روزانه در نظر گرفته شود، جمعیت فعلی پس از گذشت یک سال در چه عددی ضرب می شود؟

- (۱) $(1/1825)^{365}$ (۲) $(1/0005)^{365}$
(۳) $(1/00005)^{365}$ (۴) $(1/001825)^{365}$

۱۳- برای بیهوش کردن پرنده ای به ازای هر کیلوگرم وزن بدن، ۲۰ میلی گرم دارو لازم است. اگر نیم عمر دارو ۳ ساعت باشد، چند میلی گرم دارو برای بیهوش نگاه داشتن پرنده ی ۲ کیلوگرمی در مدت ۳۰ دقیقه لازم است؟ ($\log 2 = 0.3$) و $(\log 1/125 = 0.05)$

- (۱) ۴۵ (۲) ۴۸ (۳) ۵۰ (۴) ۵۴

۱۴- به ازای کدام مقدار a بیشترین مقدار تابع $f(x) = ax^2 + 20x - 120$ برابر ۱۸۰ می باشد؟

- (۱) $-\frac{1}{2}$ (۲) $-\frac{1}{3}$ (۳) $\frac{1}{3}$ (۴) $\frac{1}{2}$

۱۵- معادله ی هزینه ی تمام شده ی تولید کالای جدید یک شرکت به صورت $C(x) = 225000 + 25000x$ ارائه شده است. در سطح چند واحد تولید، هزینه های ثابت و متغیر با هم برابر می گردند؟

- (۱) ۱۰ (۲) ۹ (۳) ۷ (۴) ۸

۱۶- از بین اعداد طبیعی یک رقمی به تصادف یک عدد انتخاب کرده و زوج یا فرد بودن آن را یادداشت می کنیم. اگر این آزمایش تصادفی به دفعات زیاد تکرار شود، فراوانی نسبی پیشامد عدد زوج چگونه است؟

- (۱) تقریباً $\frac{4}{9}$ (۲) دقیقاً $\frac{4}{9}$
(۳) کم تر از $\frac{4}{9}$ (۴) بیش تر از $\frac{4}{9}$

۱۷- تعداد کسانی که به پرسش مطرح شده پاسخ درست داده اند، مطابق جدول زیر، از لحاظ جنسیت و سن، دسته بندی شده اند. اگر فقط یک جایزه به یکی از آنان داده شود، با کدام احتمال این فرد، مرد و بیش تر از ۳۰ سال دارد؟

سن \ جنسیت	جنسیت	
	زن	مرد
بیشتر از ۳۰ سال	۳۵	۴۸
کمتر از ۳۰ سال	۷۵	۸۲

- (۱) ۰/۱۶
(۲) ۰/۱۸
(۳) ۰/۲۰
(۴) ۰/۲۵

۱۸- هر یک از ارقام ۱، ۲، ۳، ۴، ۵، ۶ را بر روی ۶ کارت یکسان نوشته، به تصادف دو کارت بیرون می آوریم. احتمال اینکه اعداد روی هر کارت زوج باشند، کدام است؟

- (۱) $\frac{1}{6}$ (۲) $\frac{1}{5}$ (۳) $\frac{1}{4}$ (۴) $\frac{4}{15}$

۱۹- در یک عدد سه رقمی بدون صفر، احتمال این که لاقول دو رقم آن یکسان باشند، کدام است؟

- (۱) $\frac{25}{81}$ (۲) $\frac{11}{27}$ (۳) $\frac{17}{36}$ (۴) $\frac{49}{81}$

۲۰- اگر پیشامد A' مکمل پیشامد A و $P(A) = \frac{2}{5}P(A')$ باشد، احتمال آن که A رخ ندهد، چه قدر است؟

- (۱) $\frac{3}{5}$ (۲) $\frac{5}{7}$ (۳) $\frac{2}{7}$ (۴) $\frac{2}{5}$

۲۱- در کدام یک از ابیات زیر مفهوم واسوخت مشهود است؟

- (۱) چو از اظهار عشقم خویش را بیگانه می‌داری / نمی‌بایست کرد اول به این حرف آشنا خود را
- (۲) تا نظر می‌کنی از پیش نظر خواهم رفت / گر نرفتم ز درت شام سحر خواهم رفت
- (۳) از غمت سر به گریبانم و تدبیری نیست / خون دل رفته به دامانم و تدبیری نیست
- (۴) لطف بسیار طمع دارم و کم می‌بینم / هستم آزاده و بسیار طمع می‌بینم

۲۲- بیت کدام گزینه ارتباط معنایی کم‌تری با ابیات سایر گزینه‌ها دارد؟

- (۱) ملامت‌گو چه دریا بد میان عاشق و معشوق / نبیند چشم نابینا خصوص اسرار پنهانی
- (۲) هر سر موی مرا با تو هزاران کار است / ما کجاییم و ملامت‌گر بیکار کجاست
- (۳) دم درکش از ملامتم ای دوست زینهار / کاین درد عاشقی به ملامت فزون شود
- (۴) ملامت‌گوی عاشق را چه گوید مردم دانا / که حال غرقه در دریا نداند خفته بر ساحل

۲۳- مفهوم کدام بیت متفاوت است؟

- (۱) مقام عیش میسر نمی‌شود بی‌رنج / بلی به حکم بلا بسته‌اند عهد الست
- (۲) حافظ از باد خزان در چمن دهر مرنج / فکر معقول بفرما گل بی‌خار کجاست
- (۳) جور دشمن چه کند گر نکشد طالب دوست / گنج و مار و گل و خار و غم و شادی به هم‌اند
- (۴) تلخ از تو شیرین می‌شود کفر از تو چون دین می‌شود / خار از تو نسرين می‌شود چیزی بده درویش را

۲۴- دو بیت کدام گزینه با هم قرابت مفهومی کامل دارند؟

- (۱) و گر گوید نمی‌خواهم چو حافظ عاشق مفلس / بگویدش که سلطانی، گدایی هم‌نشین دارد
به صدر مصطبه‌ام می‌نشاند اکنون دوست / گدای شهر نگه کن که میر مجلس شد
- (۲) مبین حقیر، گدایان عشق را کاین قوم / شهان بی‌کمر و خسروان بی‌کلهند
گرچه بی‌سامان نماید کار ما، سهلش مبین / کاندرین کشور، گدایی رشک سلطانی بود
- (۳) پادشاهی و گدایی بر ما یکسان است / که بر این در همه را پشت عبادت خم از اوست
بنازم به بزم محبت که آن‌جا / گدایی به شاهی مقابل نشیند
- (۴) بیار باده که در بارگاه استغنا / چه پاسبان و چه سلطان، چه هوشیار و چه مست
گدای کوی تو از هشت خلد مستغنی است / اسیر عشق تو از هر دو عالم آزاد است

۲۵- بیت کدام گزینه با ابیات سایر گزینه‌ها تناسب معنایی ندارد؟

- (۱) گرم با صالحان بی‌دوست فردا در بهشت آرند / همان بهتر که در دوزخ برندم با گنه‌کاران
- (۲) گر مخیر بکنندم به قیامت که چه خواهی / دوست ما را و همه نعمت فردوس شما را
- (۳) بنمودمی نشانی ز جمال او ولیکن / دو جهان به هم برآید سر شور و شر ندارم
- (۴) طوبی و سدره گر به قیامت به من دهند / یک‌جا فدای قامت رعنا کنم تو را

۲۶- بیت کدام گزینه فاقد مفهوم بیت «شهریارا، اگر آیین محبت باشد / چه حیاتی و چه دنیای بهشت آیینی» است؟

- (۱) صنعت مکن که هرکه محبت نه راست باخت / عشقش به روی دل در معنی فراز کرد
- (۲) خیره آن دیده که آتش نبرد گریه‌ی عشق / تیره آن دل که در او شمع محبت نبود
- (۳) طرب‌سرای محبت کنون شود معمور / که طاق ابروی یار منش مهندس شد
- (۴) از محبت دردها صافی شود / از محبت دردها شافی شود

۲۷- عبارت «شرفُ المكان بالمکین» با کدام گزینه ارتباط معنایی دارد؟

- (۱) خون تو شرف را سرخگون کرده است: / شفق، آینه‌دار نجابتت / و فلق، محرابی / که تو در آن / نماز صبح شهادت گزارده‌ای
- (۲) در فکر آن گودالم / که خون تو را مکیده است / هیچ گودالی چنین رفیع ندیده بودم / در حضيض هم می‌توان عزیز بود
- (۳) مرگت چنان زندگی را به سخره گرفت / و آن را بی‌قدر کرد / که مردنی چنان، / غبطه‌ی بزرگ زندگانی شد
- (۴) خونت / با خون‌بهایت حقیقت / در یک تراز ایستاد / و عزمت، ضامن دوام جهان شد

۲۸- بیت کدام گزینه با بیت «سجده نتوان کرد بر آب حیات / تا نیابم زین تن خاکی نجات» ارتباط معنایی دارد؟

- (۱) ای خوشا دولت آن مست که در پای حریف / سر و دستار نداند که کدام اندازد
- (۲) مدعی خواست که آید به تماشاگاه راز / دست غیب آمد و بر سینه‌ی نامحرم زد
- (۳) ما بدان مقصد عالی نتوانیم رسید / هم مگر پیش نهد لطف شما گامی چند
- (۴) تو کز سرای طبیعت نمی‌روی بیرون / کجا ز کوی طریقت گذر توانی کرد

۲۹- عبارات زیر به ترتیب در مورد کدام شیوه‌ی نقد هستند؟

«کاربرد کلمه و خلق تعبیرات و ترکیبات زیبا و خوش‌آهنگ و این‌که هر کلمه می‌باید در کجای جمله قرار گیرد از مواردی است که در این نقد از آن استفاده می‌شود.»

«این نقد در یونان به وسیله‌ی «ارسطو» و «اریستارک» و در روم به دست «هوراس» بنیان می‌گیرد و در نزد علمای اسکندریه رواج می‌یابد.»

«این نوع نقد در ایران، به خصوص در عصر جدید، به علل وجود بعضی مسائل سیاسی و اجتماعی شدیداً مطرح می‌شود.»

- (۱) نقد لغوی، نقد فنی، نقد اخلاقی
- (۲) نقد زیبایی‌شناسی، نقد فنی، نقد تاریخی
- (۳) نقد فنی، نقد زیبایی‌شناسی، نقد اخلاقی
- (۴) نقد لغوی، نقد زیبایی‌شناسی، نقد روان‌شناسی

۳۰- کدام‌یک از عبارات زیر در ارتباط با مثنوی مولوی و قابوس‌نامه صحیح است؟

- (۱) مولانا حکایت‌ها و تمثیل‌هایی به شیوه‌ی داستان در داستان به تفصیل بیان می‌کند و در نهایت اشاره‌ای به اخلاق و معنی می‌نماید.
- (۲) جامعیت و تنوع قابوس‌نامه بر تجربیات نویسنده‌ی آن متکی است که خود، آن را کتاب پندها می‌خواند.
- (۳) شیوه‌ی عنصرالمعالی چنین است که ابتدا حکایاتی از تاریخ گذشتگان و امیران پیشین ذکر می‌کند، سپس به تعریف و توضیح موضوع مورد نظر خود می‌پردازد.
- (۴) عشق در نظر مولانا حقیقتی است که می‌توان با فدا کردن خود، به آن نایل آمد و این فدا کردن تسلیم محض به خیال و گرایش به رهبانیت می‌خواهد.

ادبیات فارسی سال چهارم – آزمون شاهد (گواه)

۳۱- بیت کدام گزینه به سبک واسوخت است؟

- ۱) باغبان خار ندامت به جگر می‌شکند / برو ای گل که سزاوار همان گل چینی
- ۲) ای گل فروش گل چه فروشی به جای سیم / وز گل عزیزتر چه ستانی به سیم گل
- ۳) نیلوفر کبود نگه کن میان آب / چون تیغ آبداده و یاقوت آبدار
- ۴) زمین از خرّمی گویی گشاده آسمانستی / گشاده آسمان گویی شکفته بوستانستی

۳۲- معنی بیت «به رنج و سعی کسی نعمتی به دست آرد / دگر کس آید و بی رنج و سعی بردارد» با کدام بیت یکسان است؟

- ۱) منه ذخیره که بسیار کس ز غایت حرص / نهاد گنج به صد رنج و دیگری برداشت
- ۲) با آن که در وجود طعام است عیش نفس / رنج آورد طعام که بیش از قدر بود
- ۳) به قدر دانه دهد آرد آسیا بیرون / نبرده رنج مجو کام از آسمان زنهار
- ۴) به اقتضای زمان کار خویشتن بگذار / که سعی بیهده پاپوش می‌درد، «مثل است»

۳۳- بیت «ای دفتر حسن تو را فهرست خط و خالها / تفصیلها پنهان شده در پرده‌ی اجمالها»، با کدام بیت تناسب مفهومی

دارد؟

- ۱) آن چه می‌گویند آن بهتر ز حسن / یار ما این دارد و آن نیز هم
- ۲) شرم آیدم همی که قمر خوانمت به حسن / هرگز شنیده‌ای ز دهان قمر سخن
- ۳) چه فتنه بود که حسن تو در جهان انداخت / که یک دم از تو نظر بر نمی‌توان انداخت
- ۴) از حسن تو یک رقععه به گلزار رسیده / وز زلف تو یک نافه به تاتار رسیده

۳۴- بیت: «مرنجان دلم را که این مرغ وحشی / ز بامی که برخاست مشکل نشیند» با کدام بیت تقابل مفهومی دارد؟

- ۱) بسته‌ی زلف تو شد دل مزنش ناوک چشم / مرغ در دام چو افتاد برون می‌نبرد
- ۲) ای مرغ ز دام سر زلفش خبرت نیست / گستاخ از آن می‌گذری بر سر بامش
- ۳) چه کند گر نرود از سر کویت صیدی / دل که خوش نیست گلستان ارم زندان است
- ۴) دل گفت وصالش به دعا باز توان یافت / عمری است که عمرم همه در کار دعا رفت

۳۵- مفهوم کلی منظومه‌ی زیر با کدام بیت متناسب است؟

«شمشیری که بر گلوی تو آمد / هر چیز و همه چیز را در کاینات به دو پاره کرد / هر چه در سوی تو حسینی شد / دیگر سو یزیدی.»

- ۱) دوست گو یار شو و هر دو جهان دشمن باش / بخت گو پشت مکن روی زمین لشکر گیر
- ۲) حقیقت سراییست آراسته / هوا و هوس گرد برخاسته
- ۳) بدان بی‌بها ناسزاوار پوست / پدید آمد آوای دشمن ز دوست
- ۴) نیارستم از حق دگر هیچ گفت / حق از اهل باطل ببااید نهفت

۳۶- در کدام گزینه، مفهوم دو بیت یکسان نیست؟

(۱) صوفی ابن‌الوقت باشد ای رفیق / نیست فردا گفتن از شرط طریق

مرد امروزی هم از امروز گوی / از پری و دی و فردا دم مزین

(۲) خطّهی خاک لهُو و بازی راست / عالم پاک، پاک‌بازی راست

صاف جان‌ها سوی گردون می‌رود / دُرد جان‌ها سوی هامون می‌رود

(۳) کی رفته‌ای ز دل که تمنّا کنم تو را / کی بوده‌ای نهفته که پیدا کنم تو را

از دل رفته نشان می‌آید / بوی آن جان و جهان می‌آید

(۴) آب آتش‌فروز عشق آمد / آتش آب‌سوز عشق آمد

این نیستان آب ز آتش می‌خورد / تازه گردد ز آتشی کز وی رسد

۳۷- مفهوم کدام بیت با عبارت زیر تناسب دارد؟

«مصطفی - علیه‌السلام - گفت: من عشق و عفت، ثمّ کتم فمات، مات شهیداً»

(۱) خوش‌تر آن باشد که سرّ دلبران / گفته آید در حدیث دیگران

(۲) عاشقی پیداست از زاری دل / نیست بیماری چو بیماری دل

(۳) گورخانه‌ی راز تو چون دل شود / آن مرادت زودتر حاصل شود

(۴) در ره عشق نشد کس به یقین محرم راز / هرکسی بر حسب فکر گمانی دارد

۳۸- مفهوم مصراع «در نیابد حال پخته هیچ خام» با مفهوم کدام بیت متناسب است؟

(۱) هر که داند گفت با خورشید راز / کی تواند ماند از یک ذره باز

(۲) نه بدو ره نه شکیبایی از او / صد هزاران خلق سودایی از او

(۳) همت طلب از باطن پیران سحرخیز / زیرا که یکی را ز دو عالم طلبیدند

(۴) کوتاه‌نظر، غافل از آن سرو بلند است / کاین جامه به اندازه‌ی هرکس نبریدند

۳۹- کدام گروه، در نقد اجتماعی اشتراک نظر دارند؟

(۱) ریچاردز - عزرا پوند - الیوت - کالریج

(۲) ژان پل سارتر - کامو - دیدرو - الیوت

(۳) گئورگ کایزر - برتولت برشت - ژان پل سارتر - کامو

(۴) گئورگ کایزر - تولستوی - دیدرو - برتولت برشت

۴۰- تأثیر نظریه‌های چه کسانی موجب شد که ادبیات از دیدگاه علم روان‌شناسی مورد توجه قرار گیرد؟

(۱) فروید، یونگ، آدلر

(۲) مترلینگ، ایبسن، عزرا پوند

(۳) راسین، تی. اس. الیوت، شکسپیر

(۴) داستایوسکی، فروید، هیپولیت تن

■ عَيْنُ الْأَصْحَحِ وَالْأَدَقِّ فِي الْجَوَابِ لِلتَّرْجُمَةِ أَوْ التَّعْرِيبِ أَوْ الْمَفْهُومِ: (۴۱ - ۴۴)

۴۱- «أصدقائنا كانوا يتعلمون الاستقامة من قطرات الماء الصغيرة!»:

(۱) دوستانمان پایداری را از قطرات آبی آموختند که کوچک‌اند!

(۲) دوست‌های ما استقامت را از قطره‌های ریز آب می‌آموختند!

(۳) دوستانمان پایداری را از قطرات آبی آموخته بودند که کوچک‌اند!

(۴) دوستان ما پایداری را از قطره‌های کوچک آب یاد گرفته بودند!

۴۲- «ستشعرُ بجمال الحياة و روعتها عندما تجعل لكل يوم صفحة جديدة و تترك الماضي بكل ما فيه!»:

(۱) زیبایی زندگی و عظمتش را احساس خواهی کرد هرگاه که هر روز، صفحه‌ی جدید را قرار دهی و گذشته را با هرچه در آن است، رها کنی!

(۲) وقتی برای هر روز صفحه‌ای جدید قرار دهی و گذشته را با هرچه در آن است ترک کنی، زیبایی و شکوه زندگی را احساس خواهی کرد!

(۳) زمانی زیبایی زندگی و شکوهش حس خواهد شد که همه‌ی روزها صفحه‌ی تازه‌ای باز شود و گذشته با همه‌ی آنچه در آن است، فراموش شود!

(۴) زیبایی و بزرگی زندگی را فقط زمانی احساس می‌کنی که برای هر روز صفحه‌ی تازه‌ای بگذاری و گذشته‌ات را با هرچه دارد، ترک کنی!

۴۳- عَيْنُ الْمُنَاسِبِ لِلْمَفْهُومِ: «عَسَى الْكَرْبُ الَّذِي أَمْسَيْتَ فِيهِ / يَكُونُ وِرَاءَهُ فَرْجٌ قَرِيبٌ»

(۱) از خلاف آمد عادت بطلب کام که من / کسب جمعیت از آن زلف پریشان کردم

(۲) حافظ مدار امید فرج از مدار چرخ / دارد هزار عیب و ندارد تفضلی

(۳) هان مشو نومید چون واقف نه‌ای از سر غیب/ باشد اندر پرده بازیهای پنهان غم مخور

(۴) همای اوج سعادت به دام ما افتد / اگر تو را گذری بر مقام ما افتد

۴۴- «ای جوانان کشور! عقل شما را به توبه فرامی‌خواند و هوای نفس باز می‌دارد و جنگ، میان این دو است!»:

(۱) یا ایها الشباب البلاد! العقل يدعوكم إلى التوبة و الهوى تمنع و الحرب تقع بينهما!

(۲) یا شباب البلاد! يدعوكم العقل إلى التوبة و الهوى يمنع و الحرب بينهما!

(۳) یا شباب البلاد! يدعوكم العقل للتوبة و يمنعكم الهوى و الحروب بينهما!

(۴) شتان البلاد! العقل يدعو إلى التوبة و هواكم يمنع و بينهما معركة!

۴۵- عَيْنُ الصَّحِيحِ فِي التَّشْكِيلِ لِلْعِبَارَاتِ النَّالِيَةِ:

(۱) الفعلُ المَهْمُوزُ هُوَ مَا تَكُونُ فِي مَادَّتهِ هَمْزَةً، (۲) و فِي تَصْرِيْفِهِ لَا يَحْدُثُ تَغْيِيرٌ إِلَّا فِي بَعْضِ الصَّيْغِ،

(۳) لَا فَرْقَ بَيْنَ تَصْرِيْفِهِ وَ تَصْرِيْفِ الْفِعْلِ السَّالِمِ، (۴) وَ كَذَا تَحْدُثُ فِي بَعْضِ الْأَوْزَانِ الْمَزِيدَةِ تَغْيِيرَاتٍ!

۴۶- عَيْنُ الصَّحِيحِ فِي الْإِعْرَابِ وَ التَّحْلِيلِ الصَّرْفِيِّ:

«تَذَكَّرْ أَنَّ السَّجَانَ قَدْ أَمَرَ أَنْ يُحْرَمَ مِنَ الْمَاءِ كَوْسِيْلَةً مِنْ وَسَائِلِ الضَّغْطِ!»

(۱) «تذکر»: فعل أمر - للمخاطب - مزيد ثلاثي بحرف واحد - مبنی / فاعله الضمير المستتر

(۲) «السَّجَانَ»: إسم - المثنى للمذكر - معرب - منصرف / إسم «أن» و منصوب بعلامة فرعية للإعراب

(۳) «يُحْرَمَ»: فعل مضارع - مزيد ثلاثي - مبنی للمعلوم / فعل و فاعله ضمير «هو» المستتر

(۴) «وسائل»: اسم - جمع تذكير - معرب - ممنوع من الصرف / مجرور بحرف جار بعلامة أصلية للإعراب

۴۷- عَيْنُ «مَا» الْحَرْفِيَّةِ:

(۱) ظرفُ الزمان ما يدلّ على زمان وقوع الفعل!

(۲) إيتاك أستعين إذا افتقرت، إنما المؤمن ذو الحاجة!

۴۸- عَيْنُ الْعِبَارَةِ الَّتِي فِيهَا الْمَفْعُولُ لَهُ:

(۱) أصلى الصلوات و أصوم حمد الله الكريم!

(۲) تسبيحاً للخالق العظيم و شكراً له!

(۳) تحملت المشقات في السفر زيارة لصديقي!

۴۹- عَيْنُ الْحَالِ جُمْلَةً:

(۱) خرج المعلم و قد علمنا أشياء كثيرة!

(۲) التلاميذ ذهبوا إلى المكتبة و استعاروا كتباً!

(۳) و الله إن أدرس جيداً أنجح!

۵۰- عَيْنُ كَلِمَةِ «تَلْمِيذٌ» تَكُونُ الْمُنَادِي:

(۱) تلميذ يدرس بجهد أفضل ممن يستريح كل يوم!

(۲) أيها التلميذ إعمل باخلاص تقبل أعمالك!

(۳) تلميذ مستقبل بلادنا العزيزة إيران بأيديك!

(۴) التلميذ أحد العوامل التي تساعدنا على التقدم!

■ عَيْنِ الْأَصْحَ وَالْأَدَقِّ فِي الْجَوَابِ لِلتَّرْجُمَةِ أَوْ التَّعْرِيبِ: (۵۱ - ۵۴)

۵۱- «هؤلاء الفتیان جديرون لأنهم من الذين يحاولون كثيراً ليكونوا مفيدین لمجتمعهم و هم متواضعون!»:

- (۱) این جوانان شایسته‌اند، چه بسیار سعی می‌کنند متواضع باشند و به جامعه‌ی خویش سود برسانند!
- (۲) این‌ها جوانانی قابل تقدیر هستند، زیرا آن‌ها سعی دارند در عین تواضع به جامعه‌ی خویش فایده برسانند!
- (۳) این‌ها جوانانی شایسته‌اند، چه آن‌ها از کسانی هستند که تلاش می‌کردند با فروتنی برای جامعه‌ی خود مفید باشند!
- (۴) این جوانان شایسته‌اند، زیرا آن‌ها از کسانی هستند که بسیار تلاش می‌کنند تا متواضعانه برای جامعه‌ی خود مفید باشند!

۵۲- عَيْنِ الْخَطَأِ:

- (۱) «نحن نعبد الله شوقاً إلى الجنة أو خوفاً من النار»، ما خدا را فقط با اشتیاق به بهشت یا با ترس از آتش عبادت می‌کنیم،
- (۲) «ولكن يجب علينا أن نعبده ليرضى لا ليعطى»، ولی بر ما لازم است که او را عبادت کنیم تا راضی شود نه این‌که عطا کند،
- (۳) «فإنه إذا رضى أعطى و في إعطائه دهشة»، زیرا او هرگاه راضی شود، اعطا می‌کند، و در بخشش او شگفتی است،
- (۴) «و هذا الأمر لانعرفه إلّا بالتفكر و التأمل الكثير!»، و این موضوع را فقط با تفکر و تأمل زیاد می‌فهمیم!

۵۳- «خوب لذتی است لذت تلاش و مشقت در راه علم، هر چند نتیجه‌ی آن شکست باشد!»: عَيْنِ الصَّحِيحِ:

- (۱) حَبْدًا لِلدَّةِ لِدَّةِ الاجتهاد و المشقة في طريق التعلّم، و إن كان فيه الفشل!
 - (۲) نعم اللدّة لِدَّةِ الجهد و المشقة في طريق العلم، و إن كانت نتیجته الفشل!
 - (۳) حَبْدًا لِدَّةِ الاجتهاد و التعب في طريق التعلّم، و لو كانت عاقبتها فشلنا!
 - (۴) نعم لِدَّةِ الجهد و التعب في طريق العلم، و لو كانت النتيجة فشلنا!
- ۵۴- «برماست که کارهای خیر را انجام دهیم هر چند در نظرها کوچک باشد و نباید آن‌ها را به دلیل کم بودنشان رها کنیم!»:

- (۱) يجب أن نعمل العمل الخیر ولو قلّت أمام نظرنا و لم نتركها بسبب صغرها!
 - (۲) علينا أن نعمل أعمال الخیر و إن صغرت في أعیننا و لاندعها بسبب قلّتها!
 - (۳) يجب علينا أن نعمل الأعمال خیراً و إن تقلّ في عیوننا و لن نتركه بسبب صغرها!
 - (۴) علينا أن نعمل عمل الخیر و لو تصغر في نصب أعیننا و أن لن ندعها بسبب قلّتها!
- ۵۵- عَيْنِ الصَّحِيحِ فِي التَّشْكِيلِ: «منذ ذلك اليوم بدأت صفحة بيضاء في حياتنا و عزمنا أن نظل طول حياتنا حفاة و صرنا من أطهر العباد!»:

- (۱) عَزَمْنَا - طُولَ - أَطْهَرَ - الْعِبَادِ
- (۲) الْيَوْمَ - بَدَأْتُ - صَفْحَةً - صِرْنَا
- (۳) بَدَأْتُ - عَزَمْنَا - نَظَلُّ - حَفَاءَ
- (۴) نَظَلُّ - حَفَاءَ - أَطْهَرَ - الْعِبَادِ

۵۶- عَيْنِ الصَّحِيحِ فِي الْإِعْرَابِ وَ التَّحْلِيلِ الصَّرْفِيِّ: «إلهي؛ ما زلت كلَّ الشدائد أقول: إياك نستعين!»:

- (۱) «إله» (إلهي): اسم - مفرد مذکر - معرفّ بالإضافة - معرب - منقوص - منصرف / منادى مضاف و منصوب محلاً
- (۲) «إياك»: ضمير منفصل منصوب - للمخاطب - معرفة - مبنی علی الفتح / مفعول به لفعل محذوف من باب التحذير و منصوب محلاً
- (۳) «نستعين»: مضارع - للمتکلم مع الغير - مزید ثلاثی من باب استفعال - معتل و أجوف - متعدّ - مبنی للمعلوم / فعل مرفوع و فاعله ضمير «نحن» المستتر

(۴) «أقول»: مضارع - للمتکلم وحده - مجرد ثلاثی - معتل و أجوف - مبنی / فعل مرفوع و فاعله ضمير «أنا» المستتر و الجملة فعلیّة و خبر «ما زلت»

۵۷- عَيْنِ مَا لَيْسَ فِيهِ أَسْلُوبُ التَّحْذِيرِ:

- (۱) إِيَّاكَ نَعْبُدُ، لِأَنَّكَ أَنْتَ خَلَقْتَنَا!
- (۲) نَفْسُكَ وَ الشَّرُّ، لَا تَعْمَلُهُ أَبَدًا!
- (۳) التَّكَاسُلُ التَّكَاسُلُ، فَإِنَّهُ يَهْدِمُ الْحَيَاةَ!
- (۴) إِيَّاكَ وَ الْغَيْبَةَ، لِأَنَّهَا عَمَلٌ قَبِيحٌ!

۵۸- عَيْنِ مَا لَيْسَ فِيهِ التَّمْيِيزُ:

- (۱) اشْتَهَرَ أَيُّوبَ صَبْرًا، فَهُوَ أَصْبَحَ مَرِيضًا عِنْدَمَا كَانَ شَيْخًا،
- (۲) اسْتَمَرَّ مَرِيضًا سَبْعَةَ أَعْوَامٍ وَ حَزَنَتْ زَوْجَتُهُ مِنْ ذَلِكَ،
- (۳) وَ قَالَتْ لَهُ أَطْلُبْ مِنَ اللَّهِ شِفَاءً، وَ هَذَا خَيْرٌ لَكَ وَ لَا شَكَّ فِي ذَلِكَ،
- (۴) فَأَجَابَهَا: أَعْطَانِي اللَّهُ النَّعْمَةَ سَبْعِينَ سَنَةً وَ أَنَا أَجْبَلُ مِنْ طَلْبِ شَيْءٍ آخَرَ!

۵۹- عَيْنِ الصَّحِيحِ فِي أَسْلُوبِ الْاسْتِثْنَاءِ:

- (۱) لَيْسَ فِي أَعْمَالِ الظَّالِمِينَ إِلَّا السَّيِّئَاتِ!
- (۲) لَمْ يُسَرِّ مِنَ فِشْلِ الْأَعْدَاءِ إِلَّا الْمُؤْمِنُونَ!
- (۳) مَا تَرَكَ الْبَلَادَ لِمَوَاصِلَةِ الدِّرَاسَةِ إِلَّا تَلْمِيزِينَ!
- (۴) لَا يُدْرِكُ السُّلُوكَ الْإِنْسَانِيَّ إِلَّا ذَا الْأَخْلَاقِ الْكَرِيمَةِ!

۶۰- عَيْنِ مَا يَجُوزُ فِيهِ الْإِدْغَامُ وَ الْفَكُّ:

- (۱) سَرَّنِي نَجَاحَكَ سَرُورًا لَا يُوَصِّفُ!
- (۲) لَا تَذَوِّقُوا مَرَّ الْحَيَاةِ إِلَّا الضَّعْفَاءَ مِنْكُمْ!
- (۳) إِلَهِي لِأَثَرَدَ حَاجَتِي أَمَامَ الْمَشَاكِلِ!
- (۴) مَا كُنْتُ أَظُنُّ أَنَّ أَبِي قَدْ نَسِيَ!

تاریخ شناسی

منابع اطلاعاتی گذشته‌ها، سیر تکوینی تاریخ‌نگاری
صفحه‌های ۹۶ تا ۱۷۱

۶۱- چند مورد نادرستی در متن زیر دیده می‌شود؟

«در قصه‌ها و ترانه‌های آذری، اشارات فراوانی به شاه اسماعیل و شاه عباس صفوی وجود دارد. در بسیاری از لایه‌های مردم گیلان می‌توان ذهنیت فرهنگی آن‌ها را درباره‌ی قیام میرزا کوچک‌خان دید. در ترانه‌های عامیانه مردم فارس و ایلام هنوز نشانه‌هایی از سلاطین زندیه زمزمه می‌شود.»

۲ (۱) ۳ (۲) ۴ (۳) ۱ (۴)

۶۲- اسناد قابل توجهی به ویژه از دوره‌ی ... و اسنادی از رجال سیاسی و دانشمندان معاصر در کتابخانه‌ی مرکزی و مرکز اسناد دانشگاه تهران نگهداری می‌شوند و اسناد تاریخی به دلیل ...، منبع موثقی برای مطالعات تاریخی به‌شمار می‌روند.

(۱) پهلوی - کاربرد شخصی و اداری
(۲) قاجاریه - دوری از دروغ‌ها و ملاحظه‌کاری‌ها
(۳) قاجاریه - نو نویسی بودن
(۴) پهلوی - دست اول بودن

۶۳- امتیازنامه‌ی انتشار نشریات و فرمان‌های پادشاهان به ترتیب در ردیف کدام یک از اسناد زیر محسوب می‌شوند؟

(۱) فرهنگی - سیاسی (۲) سیاسی - سیاسی (۳) سیاسی - فرهنگی (۴) فرهنگی - سیاسی

۶۴- بروز چه مسائلی نشان داد که تذکرها و هشدارهای متفکران درباره‌ی آینده‌ی جهان بسیار جدی است؟

(۱) افزایش جمعیت و انحطاط اخلاقی
(۲) آلودگی محیط‌زیست و تخریب طبیعت
(۳) عدم مدیریت در بهره‌برداری از تکنولوژی و آلودگی‌ها
(۴) آلودگی ناشی از مواد رادیواکتیویته و مشکلات ارتباطات

۶۵- شاعران ایرانی در انواع قالب‌های شعر فارسی به خصوص ... و ... از وضع زمانه خود سخن گفته‌اند و محتوای غزل‌های دوره‌ی ... دیگر احساسات عاشقانه و شخصی نبود.

(۱) قصیده - مشروطه
(۲) قصیده - قطعه - انقلاب اسلامی
(۳) دوبیتی - غزل - مشروطه
(۴) دوبیتی - غزل - انقلاب اسلامی

۶۶- منظور از تاریخ‌های منظوم چیست و به ترتیب ظفرنامه، تیمورنامه و شهنشاها نامه آثار چه کسانی هستند؟

(۱) وقایع تاریخی که به صورت شعر بیان می‌شوند. - صادقی بیگ افشار - فتحعلی‌خان صبا - حمدالله مستوفی
(۲) نوشته‌های تاریخی که علاوه بر توجه به خلاقیت ادبی، ترتیب وقوع حوادث نیز در آن‌ها رعایت می‌شود. - صادقی بیگ افشار - هاتفی جامی - فتحعلی‌خان صبا

(۳) نوشته‌های تاریخی که علاوه بر توجه به خلاقیت ادبی، ترتیب وقوع حوادث نیز در آن‌ها رعایت می‌شود. - حمدالله مستوفی - صادقی بیگ افشار - حمدالله مستوفی

(۴) وقایع تاریخی که به صورت شعر بیان می‌شوند. - حمدالله مستوفی - هاتفی جامی - فتحعلی‌خان صبا

۶۷- تاریخ جهانگشای اثر ... نمونه‌ای از ... می‌باشد.

(۱) ابوعلی بلعمی، متون تاریخی - ادبی
(۲) عطاملک جوینی، متون تاریخی - ادبی
(۳) ابوعلی بلعمی، منظومه‌ی تاریخی
(۴) عطاملک جوینی، منظومه‌ی تاریخی

۶۸- چرا قرآن، انسان‌ها را به گشت و گذار دعوت کرده است و مهاجرت ایلات و عشایر ترک به ایران جزء کدام دسته از انواع سفرهاست؟

(۱) با وضعیت سیاسی، اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی اطراف خود آشنا می‌شود. - نظامی
(۲) سفر برای انسان‌ها با تغییر و تحولات فکری و روحی همراه است. - لشکرکشی
(۳) با وضعیت سیاسی، اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی اطراف خود آشنا می‌شود. - اجتماعی
(۴) سفر برای انسان‌ها با تغییر و تحولات فکری و روحی همراه است. - مهاجرت اقوام

۶۹- سفر دیولافوا و راولینسون به ایران و عراق، سفر مأموران فرمانروا به منظور برقراری روابط بازرگانی و سفر به منظور دیدن سرزمین‌ها و آشنایی با نهادها و پدیده‌های اجتماعی، به ترتیب جزء کدام دسته از انواع سفرها محسوب می‌شوند؟

(۱) علمی - تجاری - تفریحی
(۲) اکتشافی - سیاسی - تفریحی
(۳) اکتشافی - تجاری - اجتماعی
(۴) علمی - سیاسی - اجتماعی

۷۰- کدام مورد از ویژگی‌های ایران از روزگار باستان تا مشروطیت نیست؟

(۱) نظام سیاسی اغلب استبدادی
(۲) قرار گرفتن ساختار اقتصادی بر بنیان کشاورزی و دامداری
(۳) وضع سیاسی نامعین و شیوه‌ی اقتصادی مشخص
(۴) قرار داشتن فرمانروا در رأس هرم قدرت

۷۱- نگارش حسب حال در تاریخ ایران از چه زمانی رایج‌تر و متنوع‌تر شد؟

(۱) دوران معاصر، به خصوص پس از مشروطه
(۲) دوران معاصر، به خصوص پس از انقلاب اسلامی
(۳) دوران پهلوی، به خصوص در جریان وقایع آن
(۴) دوران پس از پهلوی، به خصوص در جریان دوران جنگ

- ۷۲- درخواست مؤسسات و نهادها، از جمله دلایل نگارش زندگی نامه‌هاست. وظیفه‌ی چنین مؤسسات و نهادهایی چیست؟
- (۱) بزرگداشت و تکریم چهره‌های سرشناس
 - (۲) تحقیقات تاریخی و انتشار اسناد و نظایر آن
 - (۳) زنده نگاهداشتن تاریخ و فرهنگ یک جامعه
 - (۴) تصحیح وقایع تاریخی از خلال اسناد جدید
- ۷۳- سند تاریخی چه زمانی در پژوهش‌های تاریخی قابل استناد است و قابلیت نگهداری دائمی دارد؟
- (۱) از شخصی بودن خارج شود و جنبه‌ی عمومی داشته باشد.
 - (۲) ارزش روزمره و اداری خود را از دست بدهد.
 - (۳) اسناد دیگر آن را تأیید کنند.
 - (۴) روش‌های فنی، اصالت آن را تأیید کنند.
- ۷۴- پس از انقلاب مشروطه به دلیل توجه به سازمان‌های اداری و ایجاد وزارت‌خانه‌ها چه اتفاقی رخ داد و امروزه همه‌ی اسناد را کد سازمان‌های دولتی به کدام سازمان ارسال می‌شود؟
- (۱) مسئول هر دستگاه اداری و حکومتی اسناد را در آرشیو ملی نگهداری می‌کند. - سازمان اسناد ملی ایران
 - (۲) اسناد هر وزارتخانه در بایگانی همان‌جا نگهداری می‌شود. - سازمان اسناد ملی ایران
 - (۳) اسناد هر وزارتخانه در بایگانی همان‌جا نگهداری می‌شود. - سازمان یونسکو
 - (۴) مسئول هر دستگاه اداری و حکومتی اسناد را در آرشیو ملی نگهداری می‌کند. - سازمان یونسکو
- ۷۵- چه امری زمینه‌ی نفوذ روش‌های تاریخ‌نگاری جدید غربی را در ایران آماده ساخت و پس از ورود اسلام به ایران چه چیزی مبنای کار مورخان مسلمان گشت؟
- (۱) تحت تأثیر روش‌ها و بینش‌های تاریخ‌نویسی اروپاییان قرار گرفتن در سال‌های پایانی فرمانروایی قاجاریان - خدای نامه‌ها
 - (۲) تحت تأثیر روش‌ها و بینش‌های تاریخ‌نویسی اروپاییان قرار گرفتن در سال‌های پایانی فرمانروایی قاجاریان - تاریخ جهانگشای
 - (۳) ترجمه‌ی شماری از آثار اروپاییان به فارسی در دوران سلطنت ناصرالدین شاه - تاریخ جهانگشای
 - (۴) ترجمه‌ی شماری از آثار اروپاییان به فارسی در دوران سلطنت ناصرالدین شاه - خدای نامه‌ها
- ۷۶- کدام گروه بیش‌ترین سفرنامه‌ها را بر جای گذاشته‌اند و از جمله فواید این سفرنامه‌ها چیست؟
- (۱) بازرگانان - آگاهی از وضعیت مذهبی کشورها و ترسیم تصویر بناها و شخصیت‌ها
 - (۲) بازرگانان - دربرداشتن اطلاعات اقتصادی و اجتماعی
 - (۳) مأمورین سیاسی - آگاهی از وضعیت مذهبی کشورها و ترسیم تصویر بناها و شخصیت‌ها
 - (۴) مأمورین سیاسی - دربرداشتن اطلاعات اقتصادی و اجتماعی
- ۷۷- هریک از افراد زیر، به ترتیب از مصلحان کدام تمدن می‌باشد و در کنار تمدن آسیای غربی، نام کدام پیامبر دیده نمی‌شود؟
- «لائوتزو - سولون»
- (۱) چین - یونان - حضرت ابراهیم (ع)
 - (۲) چین - یونان - حضرت نوح (ع)
 - (۳) یونان - چین - حضرت ابراهیم (ع)
 - (۴) یونان - چین - حضرت نوح (ع)
- ۷۸- دین چه نقشی در تمدن‌های مختلف جهان داشته است؟
- (۱) سبب همراهی وحدت ذاتی انسان‌ها و وحدت در ظواهر زندگی و تمدن شده است.
 - (۲) موجب آشکار شدن اختلاف در پیشرفت جوامع شده است.
 - (۳) با تشویق افراد به فراگیری علم، سبب پیشرفت علمی تمدن‌ها بوده است.
 - (۴) الهام‌بخش ترقی هنری، فکری، اجتماعی و سیاسی بوده است.
- ۷۹- نخستین گام مورخان برای بررسی تاریخ جهان چیست و چرا مورخان امروزه به نگارش آثاری در زمینه‌های گوناگون دانش تاریخ دلبسته شده‌اند؟
- (۱) به کار بستن روش علمی در پژوهش - تأکید بر همه‌ی جنبه‌های گوناگون زندگی گذشته‌ی مردم در تاریخ‌نویسی جدید
 - (۲) دوره‌بندی دوران طولانی زندگی انسان‌ها - تأکید بر همه‌ی جنبه‌های گوناگون زندگی گذشته‌ی مردم در تاریخ‌نویسی جدید
 - (۳) دوره‌بندی دوران طولانی زندگی انسان‌ها - توجه به ارزیابی و نقادی عالمانه‌ی منابع و به کارگیری همه‌ی مواد لازم برای تاریخ‌نویسی
 - (۴) به کار بستن روش علمی در پژوهش - توجه به ارزیابی و نقادی عالمانه‌ی منابع و به کارگیری همه‌ی مواد لازم برای تاریخ‌نویسی
- ۸۰- هریک از نشریات زیر بر چه اساسی نام‌گذاری شده‌اند و یادداشت‌های اسدالله علم جزو کدام شیوه‌ی تهیه‌ی حسب حال است؟
- «فصل‌نامه‌ی مطالعات تاریخی - مجله‌ی تحقیقی کاربردی»
- (۱) از نظر زمان انتشار - از نظر محتوا - روزانه
 - (۲) ترکیبی از عوامل محتوایی و زمانی - ترکیبی از عوامل محتوایی و زمانی - یک‌جا
 - (۳) ترکیبی از عوامل محتوایی و زمانی - از نظر محتوا - روزانه
 - (۴) از نظر زمان انتشار - ترکیبی از عوامل محتوایی و زمانی - یک‌جا

جغرافیای سال چهارم

رایانه، سنجش از دور و مدل‌ها
نقش جغرافیا در مدیریت محیط
و آمایش سرزمین
صفحه‌های ۶۶ تا ۱۲۲

۸۱- برای درک بهتر جایگاه آمایش سرزمین در ایران، ابتدا باید ... را مرور کنیم و در آمایش سرزمین به عنوان مهم‌ترین برنامه‌ی جامع توسعه‌ی ملی، ... برای توسعه‌ی ملی و پایدار مورد توجه قرار می‌گیرد.

(۱) تاریخ سازماندهی مکانی فعالیت‌ها - توان‌ها و محدودیت‌های مناطق مختلف

(۲) ضرورت آمایش سرزمین - توان‌ها و محدودیت‌های مناطق مختلف

(۳) تاریخ سازماندهی مکانی فعالیت‌ها - سرمایه‌گذاری‌های انجام شده و شاخص‌های توسعه‌یافتگی

(۴) ضرورت آمایش سرزمین - سرمایه‌گذاری‌های انجام شده و شاخص‌های توسعه‌یافتگی

۸۲- امروزه ... در زمینه‌های مختلف از جمله برنامه‌ریزی‌های منطقه‌ای، ناحیه‌ای، شهری و روستایی کاربرد دارد و نرم‌افزار ایران پل نور از نرم‌افزارهای ... در کاربرد رایانه در تولید و استفاده از نرم‌افزارهای آموزش جغرافیا است.

(۱) سیستم اطلاعات جغرافیایی (GIS) - شناخت کشورها

(۲) سیستم تعیین موقعیت جغرافیایی (GPS) - شناخت منظومه‌ی شمسی و سیارات

(۳) سیستم اطلاعات جغرافیایی (GPS) - شناخت منظومه‌ی شمسی و سیارات

(۴) سیستم تعیین موقعیت جغرافیایی (GIS) - شناخت کشورها

۸۳- هریک از موارد زیر به ترتیب مربوط به کدام نوع مدل جغرافیایی است؟

«تونل باد - تراکم نسبی جمعیت - کره‌ی جغرافیایی - مدل‌های رطوبت نسبی»

(۱) شبیه‌سازی رایانه‌ای - ریاضی - فیزیکی - فیزیکی

(۲) شبیه‌سازی آزمایشگاهی - ریاضی - فیزیکی - ریاضی

(۳) شبیه‌سازی آزمایشگاهی - فیزیکی - ریاضی - ریاضی

(۴) شبیه‌سازی رایانه‌ای - فیزیکی - ریاضی - فیزیکی

۸۴- برای دریافت خروجی‌ها لازم است کاربران و مدیران سیستم اطلاعات جغرافیایی ... و با ... خروجی‌های مورد نظر را تعیین و سیستم را بر اساس آن تنظیم کنند.

(۱) داده‌ها را با یکدیگر ترکیب کرده - توجه به اهداف کاربران

(۲) داده‌ها را با یکدیگر ترکیب کرده - تشخیص نیازها

(۳) با یکدیگر مشورت کرده - تشخیص نیازها

(۴) با یکدیگر مشورت کرده - توجه به اهداف کاربران

۸۵- روش بر خط چیست و اکسترانت جزء کدام یک از روش‌های پژوهش جغرافیایی است؟

(۱) بدون اتصال به شبکه‌های اطلاع‌رسانی - آنلین

(۲) از طریق اتصال به شبکه‌های اطلاع‌رسانی جهانی - آفلاین

(۳) از طریق اتصال به شبکه‌های اطلاع‌رسانی جهانی - آنلین

(۴) بدون اتصال به شبکه‌های اطلاع‌رسانی - آفلاین

۸۶- کدام گزینه در ارتباط با سنجش از دور صحیح است؟

(۱) معمولاً منبع داده‌های سنجش از دور امواج ماورای بنفش است.

(۲) هر شیء مشخصه‌های بازتاب متفاوتی دارد که موجب شناسایی آن‌ها بر روی زمین می‌شود.

(۳) رادارها نمونه‌ای از سیستم سنجنده‌های غیرفعال هستند.

(۴) پس از جنگ جهانی دوم، استفاده‌ی وسیع از تصاویر ماهواره‌ای، گامی دیگر در مسیر گسترش استفاده از سنجش از دور بود.

۸۷- طرح‌های مربوط به آمایش سرزمین چه زمانی جنبه‌ی عملیاتی به خود می‌گیرند و برای آمایش توان‌های یک منطقه ابتدا باید چه چیزی را تهیه کرد؟

(۱) فراهم کردن زمینه‌ی رشد همه‌ی مناطق متناسب با توان‌ها و توزیع مناسب فعالیت‌ها - برنامه‌ی ارزیابی واحدهای زیست‌محیطی مشابه

(۲) پس از تعیین برنامه‌های ملی و شناسایی توان‌های محیطی مناطق - برنامه‌ی ارزیابی واحدهای زیست‌محیطی مشابه

(۳) فراهم کردن زمینه‌ی رشد همه‌ی مناطق متناسب با توان‌ها و توزیع مناسب فعالیت‌ها - نقشه‌ی قابلیت‌های منطقه

(۴) پس از تعیین برنامه‌های ملی و شناسایی توان‌های محیطی مناطق - نقشه‌ی قابلیت‌های منطقه

۸۸- چند مورد از موارد زیر نادرست است؟

- (الف) ماهواره‌ها در مدارهای معین و در ارتفاع‌های مختلف به دور زمین گردش می‌کنند.
 (ب) کاربرد ماهواره‌ی نوید در زمینه‌ی سنجش از دور است و عمر مداری آن ۲ ماه است.
 (پ) ماهواره‌ی اسپات در ارتفاع ۸۷۰ کیلومتری هر ۱۰۱ دقیقه یکبار به دور زمین حرکت می‌کند.
 (ت) ماهواره‌ی لندست در هر گذر خود تقریباً داده‌های پهنه‌ای برابر ۳۵۰۰ کیلومتر مربع را سنجش می‌کند.
 (ث) ماهواره‌ی لندست ۷ در ارتفاع ۷۰۵ کیلومتری فراز زمین حرکت می‌کند و هر ۱۶ روز یکبار داده‌ها را از سراسر زمین جمع‌آوری می‌کند.

(۱) صفر (۲) ۱ (۳) ۲ (۴) ۳

۸۹- کدام گزینه از کاربردهای سنجش از دور نیست؟

- (۱) تهیه‌ی نقشه‌های پایه و موضوعی از نواحی گوناگون کره‌ی زمین با سرعت و دقت بیش‌تر
 (۲) تهیه‌ی مدل‌های دقیق سه‌بعدی از سطح زمین به کمک داده‌های به‌دست آمده
 (۳) ارزیابی و برآورد خسارت‌های وارده بر اثر مخاطرات طبیعی از طریق مقایسه‌ی تصاویر مربوط به زمان‌های مختلف
 (۴) شناسایی پدیده‌ها و شناسایی خطرهای محیطی

۹۰- کدام منبع ورودی داده‌ها از مراحل یک سیستم اطلاعات جغرافیایی در به روز آوردن و افزودن لایه‌های مختلف اطلاعات

نقش بسیار مؤثری دارند و کدام مورد از اقدامات انجام شده در مرحله‌ی پردازش و تجزیه و تحلیل داده‌ها نیست؟

- (۱) عکس‌های هوایی و تصاویر ماهواره‌ای - ترکیب داده‌ها
 (۲) نقشه‌ها - مدل‌سازی
 (۳) عکس‌های هوایی و تصاویر ماهواره‌ای - اصلاح
 (۴) نقشه‌ها - طبقه‌بندی

۹۱- کدام گزینه جزء اهداف اصلی جغرافیای کاربردی نیست؟

- (۱) استفاده‌ی مناسب از منابع محیطی و توسعه‌ی مطلوب جامعه‌ی انسانی
 (۲) ارائه‌ی مسیرهای منطقی در بهره‌گیری از منابع طبیعی و انسانی
 (۳) جلوگیری از اتلاف منابع طبیعی و ممانعت از به‌کارگیری غیرعلمی این منابع
 (۴) توسعه‌ی متوازن اجتماعی و اقتصادی مناطق مختلف جهت افزایش کیفیت سطح زندگی

۹۲- کدام گزینه به عنوان مقدمه‌ی طرح آمایش سرزمین در اروپا شناخته می‌شود؟

- (۱) وقوع جنگ جهانی دوم
 (۲) توجه کشورهای صنعتی به استفاده‌ی بهتر از سرزمین و توان‌های آن
 (۳) بروز وقایع سیاسی - نظامی قرن بیستم
 (۴) بحران‌های زیست‌محیطی قرن بیستم

۹۳- جهت رسیدن به اهداف آمایش سرزمین، نهادهای مختلف باید چه ویژگی داشته باشند تا بتوانند برنامه‌هایی را برای تأمین

منافع عمومی فراهم کنند؟

- (۱) هماهنگی داشته باشند.
 (۲) در مسیر برنامه‌ریزی ملی فعالیت کنند.
 (۳) در سطح منطقه‌ای برنامه‌ریزی کنند.
 (۴) از آموزه‌های جغرافیای کاربردی استفاده کنند.

۹۴- مدل «فون تونن» جزء کدام دسته از انواع مدل‌هاست و ویژگی آن کدام است؟

- (۱) مفهومی - اعتبار زیادی دارد.
 (۲) استنتاجی - جدید است.
 (۳) شبیه‌سازی - اشکالاتی به آن وارد است.
 (۴) ریاضی - منطبق بر واقعیت است.

۹۵- کدام مورد از ویژگی‌های یک مدل جغرافیایی نیست و این عبارت که «انسان‌ها در محیط واقعی همه‌ی پدیده‌ها و اجزای آن را در مقیاس اصلی خود، به صورت ترکیبی می‌بینند و ارتباط آن را با سایر اجزا درک می‌کنند»، مربوط به اهمیت کدام مورد در جغرافیاست؟

(۱) قابلیت پیش‌بینی داشته باشد - مشاهده‌ی مستقیم پدیده‌ها

(۲) مفصل باشد - مشاهده‌ی مستقیم پدیده‌ها

(۳) تصمیم‌گیری را آسان کند - مشاهده‌ی غیرمستقیم پدیده‌ها

(۴) امکان بازنگری و به روزآوری را داشته باشد - مشاهده‌ی غیرمستقیم پدیده‌ها

۹۶- از کل آب‌های موجود در کره‌ی زمین چند درصد آن برای مصارف شرب و کشاورزی قابل استفاده است و در روند بیابان‌زایی در ایران کدام عوامل به ترتیب کم‌ترین و بیش‌ترین سهم را دارند؟

(۱) ۱/۸ - برداشت بی‌رویه از آب‌های زیرزمینی - تخریب اراضی کشاورزی

(۲) ۲/۸ - استخراج معادن - تخریب اراضی کشاورزی

(۳) ۱/۸ - برداشت بی‌رویه از آب‌های زیرزمینی - تخریب مراتع

(۴) ۲/۸ - استخراج معادن - تخریب مراتع

۹۷- مشکلات زیست‌محیطی پیرامون ما نشان‌دهنده‌ی چیست و به چه دلیل الگوهای توسعه در ایران یکسان نیست؟

(۱) لزوم توجه بیش‌تر به نقش مکان در مدیریت و برنامه‌ریزی - رفتارهای تخریب‌گرایانه و نامتوازن انسان‌ها و عدم توجه به اصول جغرافیایی
(۲) رابطه‌ی تنگاتنگ بین فعالیت‌های انسان و حفاظت از منابع طبیعی - رفتارهای تخریب‌گرایانه و نامتوازن انسان‌ها و عدم توجه به اصول جغرافیایی

(۳) لزوم توجه بیش‌تر به نقش مکان در مدیریت و برنامه‌ریزی - عدم توجه به نقش توان‌های محیطی مناطق مختلف کشور

(۴) رابطه‌ی تنگاتنگ بین فعالیت‌های انسان و حفاظت از منابع طبیعی - عدم توجه به نقش توان‌های محیطی مناطق مختلف کشور

۹۸- چه چیزی سبب شد انسان بتواند از تشعشعات حرارتی زمین عکس بگیرد و پژوهشگران از چه طریقی نوع پدیده‌ها را پس از دریافت امواج گوناگون توسط سنجنده‌ها مشخص می‌کنند؟

(۱) ابداع فیلم‌های حساس عکاسی نسبت به طیف فروسرخ - مقایسه‌ی ویژگی‌های بازتاب طیفی پدیده‌های مختلف

(۲) ابداع فیلم‌های حساس عکاسی نسبت به طیف فروسرخ - ارسال انرژی و دریافت بازتاب امواج ارسالی توسط رادارها

(۳) گسترش توانایی انسان برای سنجش موج‌های غیرمرئی - مقایسه‌ی ویژگی‌های بازتاب طیفی پدیده‌های مختلف

(۴) گسترش توانایی انسان برای سنجش موج‌های غیرمرئی - ارسال انرژی و دریافت بازتاب امواج ارسالی توسط رادارها

۹۹- کدام عبارت درباره‌ی اهداف آمایش سرزمین صحیح نیست؟

(۱) بهره‌برداری منطقی از همه‌ی امکانات

(۲) توجه صرف به بهبود وضعیت مادی انسان

(۳) حفاظت از محیط زیست

(۴) سازماندهی مطلوب فضا و رسیدن به توسعه‌ی پایدار

۱۰۰- در تصویر زیر شماره‌ی «۳» بیانگر چه مکانی است و به چه منظوری در کشورهای قاره‌ی اروپا منشور آمایش سرزمین اهداف

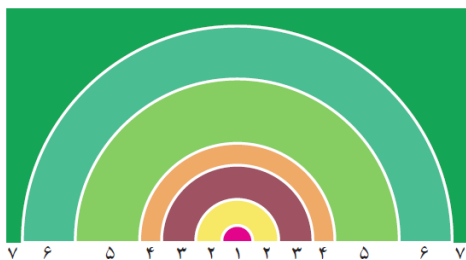
اساسی را مورد توجه قرار می‌دهد؟

(۱) تولید چوب و الوار - شناسایی واحدهای زیست‌محیطی مشابه

(۲) محل تولید غلات - شناسایی واحدهای زیست‌محیطی مشابه

(۳) تولید چوب و الوار - یکپارچه‌سازی الگوهای توسعه

(۴) محل تولید غلات - یکپارچه‌سازی الگوهای توسعه

- ۱۰۱- صحیح یا غلط بودن عبارات زیر به ترتیب در کدام گزینه به درستی آمده است؟
- کنت، آخرین مرحله‌ی درگیری‌ها در جهان معاصر را جنگ تمدن‌ها می‌داند.
 - از دیدگاه کنت، جنگ در فرهنگ و جامعه‌ی جدید غرب، ریشه دارد.
 - در قرن نوزدهم و بیستم، شناخت حسی و تجربی تنها راه شناخت علمی قلمداد می‌شد.
 - اصطلاح مرکز و پیرامون را کسانی به کار می‌برند که معتقدند کشورهای پیرامونی به سبب نوع عملکرد کشورهای مرکزی، در موقعیتی فقیرانه قرار می‌گیرند.

(۱) غ - غ - ص - غ
(۲) غ - ص - ص - غ
(۳) ص - غ - غ - غ
(۴) غ - غ - ص - ص

- ۱۰۲- سه عبارت «جنبش وال استریت»، «بحران ۱۸۲۰ انگلستان» و «فروپاشی نظام سیاسی» با کدام کلمه ارتباط دارند؟

(۱) استعمار
(۲) بحران سیاسی
(۳) بحران اجتماعی
(۴) بحران اقتصادی

- ۱۰۳- هریک از موارد زیر با کدام گزینه ارتباط دارند؟

- آزادی فعالیت صاحبان سرمایه، ضامن پیشرفت جامعه است و کمک به مستمندان بیهوده است.
- راه استثمار برای صاحبان ثروت باز است و عدالت در عرصه‌ی حیات انسانی، نادیده گرفته می‌شود.
- عدالت اجتماعی و توزیع مناسب ثروت را شعار خود قرار می‌دادند؛ اما با چند مشکل اساسی روبه‌رو شدند.
- در چارچوب بنیان‌های فرهنگی غرب به وجود آمد و به حل مسائل در متن این فرهنگ می‌پرداخت.

(۱) لیبرالیسم متقدم - نظام سرمایه‌داری - نظام‌های سوسیالیستی و کمونیستی - لیبرالیسم متقدم
(۲) نظریه‌ی مالتوس و ریکاردو - مارکسیسم - نظام سرمایه‌داری - نظام اجتماعی مارکس
(۳) نظریه‌ی اقتصاد لیبرال - لیبرالیسم - نظام‌های سوسیالیستی و مارکسیستی - مارکسیسم
(۴) اقتصاد لیبرال - نظام اجتماعی مارکس - مارکسیسم - نظریه‌ی اقتصاد لیبرال

- ۱۰۴- کدام گزینه درباره‌ی جنگ جهانی اول و دوم، نادرست است؟

(۱) جنگ جهانی دوم به کشورهای اروپایی و غربی محدود نشد.
(۲) جنگ جهانی اول، منشأ دینی و جنگ جهانی دوم، ریشه‌ی مذهبی و معنوی داشت.
(۳) از مهم‌ترین علل وقوع این جنگ‌ها، رقابت بر سر مناطق استعماری بود.
(۴) این جنگ‌ها از قالب سوسیالیستی - ناسیونالیستی استفاده می‌کردند.

- ۱۰۵- عامل پیدایش آسیب‌های زیر در نظام اجتماعی غرب چیست؟

«چالش فقر و غنا»، «جنگ‌های جهانی»، «استثمار اقتصادی» و «از بین رفتن آزادی افراد»

- (۱) نظام سرمایه‌داری - عوامل فرهنگی و تمدنی - انتقال مشکلات حاد درونی به بیرون - نظام‌های سوسیالیستی و مارکسیستی
- (۲) لیبرالیسم متقدم - ایدئولوژی‌های ناسیونالیستی و لیبرالیستی - فشار ناشی از بحران اقتصادی - سوسیالیسم و کمونیسم
- (۳) باز شدن راه استثمار - رقابت بر سر مناطق استعماری - نیاز به فضای تنفسی جدید - نظریه‌ی اجتماعی مارکس
- (۴) حاکمیت لیبرالیسم - نیاز سرمایه و صنعت به بازار مصرف - حل چالش‌های درونی کشورهای غربی - نظام‌های سوسیالیستی و مارکسیستی

- ۱۰۶- به اعتقاد ... بزرگ‌ترین تهدید برای غرب، ... است. وقوع دو جنگ جهانی اول و دوم، نادرست بودن نظریه‌ی ... را نشان داد. در نگاه ...، طبیعت، علاوه بر ظاهر دنیوی و این‌جهانی، از ابعاد و نیروهای ماورائی نیز برخوردار است.

(۱) هانتینگتون - جنگ جهانی - هانتینگتون - توحیدی
(۲) هانتینگتون - فرهنگ اسلامی - کنت - اساطیری
(۳) کنت - فرهنگ اسلامی - هانتینگتون - اساطیری
(۴) کنت - استعمار - کنت - توحیدی

۱۰۷- بخشی از کشورهایی که زیر نفوذ بلوک ... بودند، دولت غاصب اسرائیل را به رسمیت می‌شناختند و یا در جهت سازش با آن گام برمی‌داشتند. رهاورد حکومت نسل ... غرب‌زدگان در کشورهای اسلامی، استبداد استعماری است و اعتراض روشنفکران چپ به حرکات سیاسی منورالفکران غرب‌زده، ...

(۱) غرب - دوم - از نوع اعتراضاتی است که طی قرن بیستم در کشورهای غربی نسبت به عملکرد اقتصادی نظام‌های لیبرالیستی و سرمایه‌داری شکل گرفت.

(۲) شرق - اول - از جهت گریزشان از بنیان‌های فکری اسلامی و اسلام‌ستیزی آنان است.

(۳) غرب - اول - از نوع اعتراضاتی است که طی قرن بیستم در کشورهای غربی نسبت به عملکرد اقتصادی نظام‌های لیبرالیستی و سرمایه‌داری شکل گرفت.

(۴) شرق - دوم - از جهت گریزشان از بنیان‌های فکری اسلامی و اسلام‌ستیزی آنان است.

۱۰۸- دلایل به وجود آمدن «نیپیلیسم»، «اجلاس هزاره‌ی ادیان»، «جنبش محیط زیست‌گرایی» و «پساسکولاریسم» به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

(۱) اومانیسیم - بحران معنویت - بازگشت به رویکردهای معنوی به طبیعت - فرهنگ قرون وسطی

(۲) سکولاریسم - بحران معنویت - بازگشت به رویکردهای معنوی به طبیعت - رنسانس

(۳) اومانیسیم - بازگشت مجدد نگاه دینی و معنوی - بحران زیست‌محیطی - بحران معنویت

(۴) سکولاریسم - بازگشت مجدد نگاه دینی و دنیوی - بحران زیست‌محیطی - بازگشت به رویکردهای معنوی به طبیعت

۱۰۹- کدام گزینه، صحیح است؟

(۱) انقلاب فرانسه در سال ۱۹۱۷ میلادی با خصلت سکولار و دنیوی خود در چارچوب آرمان‌ها و ارزش‌های روشنگری مدرن عمل می‌کرد.

(۲) حرکت انقلابی مارکس مبتنی بر اصول و بنیان‌های تفکر مدرن بود و در تعارض با آن قرار نمی‌گرفت.

(۳) انقلاب روسیه در سال ۱۷۸۹ میلادی با آرمان‌های مدرنی شکل گرفت که پس از رنسانس به وجود آمده بودند.

(۴) دولتمردان غربی، انقلاب اسلامی را با موازین جهانی می‌سنجیدند که با هجوم همه‌جانبه‌ی غرب، هویتش به چالش کشیده شده بود.

۱۱۰- به ترتیب صحیح یا غلط بودن عبارات زیر در کدام گزینه به درستی آمده است؟

- انقلاب اسلامی ایران به موازات آرمان‌هایی که داشت، تأثیرات جهانی خود را فراتر از مرزهای جهان اسلام نشان داد.

- گروه‌های مارکسیستی از موضع قوم‌گرایی عربی، به اسلام می‌نگریستند و اسلام را از جهت این که پدیده‌ای عربی است، می‌پذیرفتند.

- امام خمینی (ره) در نامه‌ای که برای گورباچوف نوشت از دو جریان اصلی تفکر فلسفی جهان غرب، یعنی حس‌گرایی و تجربه‌گرایی یاد کرد و با استفاده از حکمت مشاء و حکمت اشراق به اشکالاتی اشاره کرد که در محدود کردن دانش و علم به شناخت حسی یا شناخت تجربی وجود دارد.

- تشکیل جبهه‌ی نجات اسلامی در سال ۱۹۸۹ میلادی در مصر و پیروزی اسلام‌گرایان در انتخابات ۱۹۹۰ میلادی این کشور سرکوب شد.

(۱) ص - غ - ص (۲) ص - غ - غ (۳) ص - ص - غ (۴) غ - ص - غ - ص

۱۱۱- هر یک از موارد «چالش‌های درون یک فرهنگ و تمدن واحد»، «از بین رفتن بازار مصرف» و «انتقال مشکلات حادّ درونی

کشورهای غربی به بیرون از مرزهای خود» به ترتیب، مربوط به کدام است؟

(۱) بحران اقتصادی - امپریالیسم اقتصادی - توسعه‌یافته و توسعه‌نیافته

(۲) شمال و جنوب - اقتصاد تک محصولی - استعمارگر و استعمارزده

(۳) چالش شرق و غرب - بحران اقتصادی - رابطه‌ی مرکز و پیرامون

(۴) رابطه‌ی مرکز و پیرامون - فقر و غنا - بحران اقتصادی

۱۱۲- این اتفاقات به ترتیب به کدام جریان تاریخی، مربوط می‌شود؟

«شکل‌گیری انتفاضه و جنبش‌های جدید اسلامی در فلسطین» و «استفاده از بمب اتم برای اولین بار»

(۱) پس از قرارداد کمپ دیوید - جنگ جهانی اول

(۲) تشکیل جبهه‌ی نجات اسلامی - جنگ جهانی دوم

(۳) انقلاب اسلامی و بازگشت به اسلام - جنگ جهانی دوم

(۴) قتل انور سادات توسط اسلام‌خواهان مصر - جنگ جهانی اول

۱۱۳- مهم ترین علت تداوم باور دینی و معنوی در زندگی انسان چیست؟

- (۱) یأس و ناامیدی ناشی از مرگ آرمانها و امیدها
(۲) بحران فرهنگی ناشی از بی توجهی به ارزشهای معنوی
(۳) نیاز فطری آدمی به حقایق قدسی و ماوراء طبیعی
(۴) فرهنگ عمومی و ارزشهای دینی موجود در آن

۱۱۴- عبارتهای زیر را به ترتیب، از حیث صحیح یا غلط بودن مشخص نمایید.

- از دید عدهای، بسترهای معرفتی فرهنگ مدرن در بحران زیست محیطی مؤثر بوده است.
- از دید انسان مدرن، راه حل مسائل و مشکلات تاریخی، در تسخیر طبیعت و تصرف در آن است.
- فرهنگهای پیش از مدرن، به دلیل نگاه غیردنیوی خود به طبیعت، در آن تصرف نمی کردند.
- از افق انقلاب صنعتی، طبیعت، نخستین مسائل و مشکلات خود را نشان داد.
(۱) ص - غ - ص (۲) ص - غ - ص (۳) ص - غ - ص (۴) غ - ص - ص - غ

۱۱۵- بحران معرفتی - علمی در فرهنگ مدرن غرب چگونه پدید آمد؟

- (۱) نادیده گرفته شدن دو ابزار عقلی و تجربی
(۲) محدودیت های علم تجربی و حسی و وابستگی آن به علوم غیر تجربی و غیرحسی
(۳) وجود تفسیرهای متناسب با فرهنگ
(۴) وابستگی به جایگاه وحی و شهود در شناخت جهان

۱۱۶- وجه مشترک نخستین بیدارگران اسلامی و منورالفکران غرب زده کدام است؟

- (۱) هر دو گروه، دوری مسلمانان از عمل به سنن اسلامی را ضعف جوامع اسلامی می دانستند.
(۲) هر دو گروه، خواستار اصلاح رفتار دولت های کشورهای مسلمان بودند.
(۳) تعدادی از آنها قوت و قدرت جوامع غربی را نتیجه عمل کردن به دستورات اسلام می دانستند.
(۴) هر دو گروه، قومیت های مختلف را در متن امت واحد اسلامی به رسمیت می شناختند.

۱۱۷- کدام یک از موارد زیر، نادرست است؟

- (۱) با فروپاشی بلوک شرق، جریان روشنفکری چپ جاذبهی خود را از دست داد و غرب زدگان جوامع اسلامی در حاشیهی اندیشه های بیدارگران نخستین قرار گرفتند.
(۲) روشنفکری التقاطی چپ، توسط کسانی ایجاد شد که از روبروایی مستقیم با اندیشه و باور دینی مردم خودداری می کردند و گاهی اندیشه های خود را در پوشش های دینی بیان می کردند.
(۳) تشکیل حکومت های سکولار در کشورهای مسلمان با حمایت و دخالت کشورهای غربی و با کمک منورالفکران غرب زده انجام شد.
(۴) بعضی از روشنفکران چپ، حرکت های اجتماعی خود را به صورت مکاتب الحادی آشکار می کردند.

۱۱۸- در ارتباط با شکل گیری بحران معرفتی علمی فرهنگ مدرن غرب، کدام گزینه صحیح است؟

- (۱) محدود شدن روشنگری مدرن به امور طبیعی ← روشن شدن محدودیت علم حسی تجربی ← پرسش از مبانی غیر تجربی علم مدرن
(۲) روشن شدن محدودیت های علم حسی ← دست شستن از ارائه ی جهان بینی ← پرسش از مبانی غیر تجربی علم مدرن
(۳) نیازمندی علم تجربی به برخی معارف غیرحسی ← مخدوش گشتن استقلال معرفت تجربی ← دست شستن از داورى ارزشی
(۴) روشن شدن محدودیت های علم حسی ← دست شستن از داورى های ارزشی ← محدود شدن روشنگری مدرن به امور طبیعی

۱۱۹- دولتمردان و روشنفکران جهان اسلام قبل از انقلاب اسلامی ایران، مسائل جهان اسلام را از نوع چه مشکلاتی می دیدند و

بازگشت به اسلام چه نتیجه ای در بر داشت؟

- (۱) از نوع مشکلاتی که برای نظام سرمایه داری و لیبرالیسم غربی به وجود آمده بود. - مقاومت در برابر صهیونیسم از موضع باور و اعتقاد مارکسیستی اسلامی
(۲) مشکلاتی که در اثر عقب ماندگی تاریخی پیش آمده بود. - ملحق شدن گروه های مبارز فلسطینی به جبهه ی پایداری و مقاومت
(۳) از نوع مشکلاتی که نظام سرمایه داری و لیبرالیسم غربی به وجود آورده بود. - جهاد اسلامی افغانستان در برابر حکومت وابسته به بلوک غرب
(۴) مشکلاتی که در اثر عقب ماندگی تاریخی پیش آمده بود. - مخدوش کردن مشروعیت قرارداد کمپ دیوید

۱۲۰- هر یک از موارد «ادیان بازسازی شده ی سرخ پوستی»، «نفی حق حیات فقرا» و «آزادی مثبت و منفی» به ترتیب، مربوط به

کدام است؟

- (۱) گریز از سکولاریسم - نظریات مالتوس - نقد لیبرالیسم متقدم
(۲) گریز از سکولاریسم - نظریات ریکاردو - نقد لیبرالیسم متقدم
(۳) پست مدرنیسم - نظریات مالتوس - نقد سوسیالیسم
(۴) پست مدرنیسم - نظریات ریکاردو - نقد سوسیالیسم

۱۲۱- شیخ اشراق حکیم واقعی را چه کسی می‌داند و به نظر وی یکی از مصادیق آن کیست؟

- ۱) آن که تنها به تصفیه نفس خود بپردازد - افلاطون
 - ۲) آن که دانش و بینش را به هم آمیخته باشد - امام‌الحکمه
 - ۳) آن که در فلسفه استدلالی به کمال رسیده باشد - بوسهل تستری
 - ۴) آن که غرق در تأله بوده و در بحث نیز استاد باشد - بایزید بسطامی
- ۱۲۲- از نظر سهروردی بهره‌مندی از حقیقت و حکمت ... و کثرت مظاهر حقیقت ...

- ۱) تنها معیار برتری جوامع است - موجب تکثر حقیقت می‌شود.
 - ۲) از معیارهای برتری جوامع است - با وحدت حقیقت در تعارض نیست.
 - ۳) تنها معیار برتری جوامع است - با وحدت حقیقت در تعارض نیست.
 - ۴) از معیارهای برتری جوامع است - موجب تکثر حقیقت می‌شود.
- ۱۲۳- استفاده‌ی شیخ اشراق از بیان قاعده‌ی امکان اشرف برای ... بوده و در نظر وی ... همان مثل افلاطونی است.

- ۱) اثبات وجود نورالانوار - ارباب انواع
 - ۲) طبقه‌بندی عالم هستی - انوار اسپهبدی
 - ۳) تبیین نظام آفرینش - ارباب انواع
 - ۴) تبیین نظام آفرینش - انوار اسپهبدی
- ۱۲۴- با توجه به مراتب انوار از نظر شیخ اشراق، کدام گزینه نادرست است؟

- ۱) تجلی نور الهی منجر به ایجاد زنجیره‌ای طولی از فرشتگان شده است.
- ۲) انوار مدبره در مرتبه‌ای پایین‌تر از ارباب انواع قرار دارند.
- ۳) رشته‌ی عرضی از انوار، طبقه‌ای از انوار قاهر نیست.
- ۴) رابطه‌ی ارباب انواع و انوار مدبر، طولی است.

۱۲۵- مضمون بیت زیر با کدام عبارت تناسب بیش‌تری دارد؟

«خورشید رُخت چو گشت پیدا / ذرات دو کُون شد هویدا»

- ۱) در جغرافیای عرفانی عالم هستی، مشرق نقطه‌ی تجلی نور وجود است و موجودات در پرتو آن ظاهر می‌شوند.
- ۲) علم ما به نفس خود علم حضوری است زیرا نفس به دلیل تجرد از ماده، عین حضور است.
- ۳) هر علم حصولی مبتنی بر علم حضوری است و بدون علم حضوری، هیچ علمی حاصل نمی‌شود.
- ۴) علم حضوری نفس به خود سنگ بنای همه‌ی شناخت‌هاست؛ زیرا اگر موجودی از ذات خویش آگاه نباشد، به غیر خود نیز آگاهی پیدا نمی‌کند.

۱۲۶- در رابطه با مشرق‌ها و مغرب‌ها، کدام گزینه درست است؟

- ۱) مشرق، نقطه‌ی تجلی نور وجود و وجود انسان همانند نقطه‌ی ظهور نور حقیقت است.
- ۲) مشرق محل طلوع خورشید حقیقت و مغرب، تاریکی مطلق است.
- ۳) ارتقای نفس در مسیر کمال، معلول این امر است که نفس یک حقیقت نورانی می‌باشد.
- ۴) در هر مشرق، خورشید حقیقتی بر جوینده‌ی حق طالع می‌شود.

۱۲۷- به ترتیب علم ما نسبت به «غم خود»، «طبیعت» و «صور ذهنی» از کدام دسته‌ی علوم می‌باشند؟

- (۱) حضوری - حصولی - حضوری
(۲) حصولی - حضوری - حصولی
(۳) حضوری - حصولی - حصولی
(۴) حصولی - حضوری - حضوری

۱۲۸- کدام یک در مورد جریان کلامی در جهان اسلام درست نیست؟

- (۱) متکلمان و فلاسفه‌ی مشاء هر دو بر استدلال عقلی تکیه دارند ولی مبادی عقلی آن‌ها متفاوت است.
(۲) کلام شیعه با خواجه نصیر طوسی به اوج رسید و بیش‌تر رنگ فلسفی به خود گرفت.
(۳) متکلمان حسن و قبح را مربوط به زندگی انسان می‌دانند و درباره‌ی خداوند با آن قضاوت نمی‌کنند.
(۴) متکلمان غالباً در استدلال‌های خود قضایایی را ذکر می‌کنند حاکی از حسن یا قبیح بودن یک چیز.

۱۲۹- اساس استدلال معتزله بر این‌که «تکالیف دینی برای ثواب وضع شده‌اند»، کدام است؟

- (۱) خداوند کار قبیح انجام نمی‌دهد.
(۲) هر چه که خداوند انجام دهد، خوب است.
(۳) فایده‌ی تکالیف در آخرت نصیب انسان می‌شود.
(۴) کار خدا را نمی‌توان با معیار حسن و قبح سنجید.

۱۳۰- کدام گزینه مخالف نظر ملاصدرا و موافق نظر متکلمان در مورد عقل و دین است؟

- (۱) ارزش مستقل برای عقل در کنار دین
(۲) وظیفه‌ی عقل مبنی بر دفاع از دین
(۳) یکی بودن عقل و دین در حقیقت
(۴) تنها در خدمت شریعت بودن عقل

۱۳۱- در رابطه با سفر «فی الخلق بالحق» از نظر عرفا و مباحث فلسفی ملاصدرا می‌توان گفت ...

- (۱) سالک در این مرحله از حق جدا می‌گردد.
(۲) همان مرحله‌ی شناخت حق با کمک خود اوست.
(۳) سالک در این مرحله از طبیعت عبور می‌کند.
(۴) مشتمل مباحث نفسانی و قیامت است.

۱۳۲- کدام عبارت را می‌توان بیانگر نظر ملاصدرا دانست؟

- (۱) ماهیات گوناگون انعکاسی از دامنه وجودی موجودات هستند.
(۲) نقص وجود موجودات در نهایت به امکان ذاتی آن‌ها باز می‌گردد.
(۳) موجودی که وجود برای ذات او ضرورت داشته باشد، واجب‌الوجود و غنی‌بالذات است.
(۴) با توجه به این‌که اصل هستی موجودات یکی است، هیچ موجودی حجاب هستی حق نیست.
۱۳۳- به کشف وجود جسم مادی در امتداد زمان ... می‌گویند و از دیدگاه ملاصدرا، موجودات متغیر ...

- (۱) بعد - همان فرشتگان هستند که به عالم ماورای طبیعت تعلق دارند.
(۲) حرکت - با قوه و فعلیت آمیخته‌اند و وجود آن‌ها در طول زمان به فعلیت می‌رسد.
(۳) بعد - با قوه و فعلیت آمیخته‌اند و وجود آن‌ها در طول زمان به فعلیت می‌رسد.
(۴) حرکت - همان فرشتگان هستند که به عالم ماورای طبیعت تعلق دارند.

۱۳۴- ابیات زیر به کدام یک از اصول فلسفی حکمت متعالیه اشاره دارد؟

«در هزاران جام گوناگون شرابی بیش نیست / گرچه بسیارند انجم آفتابی بیش نیست»

گرچه برخیزد ز آب بحر موجی بی شمار / کثرت اندر موج باشد لیک آبی بیش نیست»

(۱) تشکیک وجود

(۲) فقر وجودی

(۳) حرکت جوهری

(۴) اصالت وجود

۱۳۵- حکمای پیش از ملاصدرا، دگرگونی را مخصوص اعراض شی می دانستند؛ زیرا ...

(۱) اعراض، خود هویت شیء نیستند.

(۲) ثبات شیء در صفات آن است.

(۳) جوهر، همیشه نمی تواند تغییر یابد.

(۴) در صورت هرگونه دگرگونی، شیء گم می گردد.

۱۳۶- طبق دیدگاه اصالت ماهیتی، تغییرات آدمی در طول دوران زندگی خود، در کدام یک از موارد زیر واقع می شود؟

(۱) جوهر

(۲) ماهیت

(۳) اعراض و صفات

(۴) متن واقعیت

۱۳۷- در سایه ی اصل ... نتیجه می شود که ...

(۱) حرکت جوهری - قیامت کبرا هدف تمام عالم هستی است.

(۲) تشکیک وجود - هویت متغیر انسان در حال تکامل است.

(۳) حرکت جوهری - وجود ثابت انسان به سوی معاد در حال حرکت است.

(۴) تشکیک وجود - هیچ نقطه ی ثابتی در جهان یافت نمی شود.

۱۳۸- در رابطه با کتاب «اصول فلسفه و روش رئالیسم» می توان گفت ...

(۱) منحصرأ در نقد ماتریالیسم و مارکسیسم است.

(۲) شهید مطهری، تنها آن را تحریر کرد و چیزی بدان نیفزود.

(۳) شامل مباحث ابتکاری در فلسفه ی اسلامی است.

(۴) در حکم شرحی بر کتب پیشین علامه طباطبایی است.

۱۳۹- طبق نظریه ی جدید مطرح شده در فلسفه ی غرب، چرا علیت راهی برای آگاهی از جهان نیست؟

(۱) چون از طریق تجربه قابل کشف نیست.

(۲) چون اصل علیت به مثابه ی یک اصل عقلانی نفی شده است.

(۳) چون علیت ناشی از یک عادت ذهنی است.

(۴) چون علیت رابطه ای واقعی میان حوادث و پدیده های جهان نیست.

۱۴۰- بر اساس اعتقاد علامه طباطبایی ...

(۱) انکار اصل علیت در ذهن، موجب فروپاشی نظام جهان نمی شود.

(۲) نفس انسان، واقعیت خود را با واسطه در می یابد.

(۳) تعاقب دو حادثه گاهی باعث تأثیر و تأثر میان آن دو می گردد.

(۴) تمام شناخت ها از ساحت معلوم بالذات نشئت می گیرد.

ریاضی پایه (سال چهارم)

- ۱- گزینهی «۴»
 ۲- گزینهی «۱»
 ۳- گزینهی «۲»
 ۴- گزینهی «۳»
 ۵- گزینهی «۳»
 ۶- گزینهی «۴»
 ۷- گزینهی «۱»
 ۸- گزینهی «۴»
 ۹- گزینهی «۱»
 ۱۰- گزینهی «۲»
 ۱۱- گزینهی «۲»
 ۱۲- گزینهی «۳»
 ۱۳- گزینهی «۱»
 ۱۴- گزینهی «۲»
 ۱۵- گزینهی «۲»
 ۱۶- گزینهی «۱»
 ۱۷- گزینهی «۳»
 ۱۸- گزینهی «۲»
 ۱۹- گزینهی «۱»
 ۲۰- گزینهی «۲»

ادبیات فارسی سال چهارم

- ۲۱- گزینهی «۲»
 ۲۲- گزینهی «۳»
 ۲۳- گزینهی «۴»
 ۲۴- گزینهی «۳»
 ۲۵- گزینهی «۳»
 ۲۶- گزینهی «۳»
 ۲۷- گزینهی «۲»
 ۲۸- گزینهی «۴»
 ۲۹- گزینهی «۱»
 ۳۰- گزینهی «۲»
 ۳۱- گزینهی «۱»
 ۳۲- گزینهی «۱»
 ۳۳- گزینهی «۴»

(کنکور سراسری ۹۱، با تغییر)

(کنکور سراسری ۹۲)

(کنکور سراسری ۹۳)

- ۳۴- گزینهی «۱»
 ۳۵- گزینهی «۳»
 ۳۶- گزینهی «۳»
 ۳۷- گزینهی «۳»
 ۳۸- گزینهی «۴»
 ۳۹- گزینهی «۳»
 ۴۰- گزینهی «۱»

عربی سال چهارم

- ۴۱- گزینهی «۲»
 ۴۲- گزینهی «۲»
 ۴۳- گزینهی «۳»
 ۴۴- گزینهی «۲»
 ۴۵- گزینهی «۲»
 ۴۶- گزینهی «۴»
 ۴۷- گزینهی «۳»
 ۴۸- گزینهی «۱»
 ۴۹- گزینهی «۱»
 ۵۰- گزینهی «۳»
 ۵۱- گزینهی «۴»
 ۵۲- گزینهی «۱»
 ۵۳- گزینهی «۲»
 ۵۴- گزینهی «۲»
 ۵۵- گزینهی «۳»
 ۵۶- گزینهی «۳»
 ۵۷- گزینهی «۱»
 ۵۸- گزینهی «۳»
 ۵۹- گزینهی «۲»
 ۶۰- گزینهی «۳»

تاریخ شناسی

- ۶۱- گزینهی «۱»
 ۶۲- گزینهی «۲»
 ۶۳- گزینهی «۴»
 ۶۴- گزینهی «۱»
 ۶۵- گزینهی «۱»
 ۶۶- گزینهی «۴»
 ۶۷- گزینهی «۲»

- (کنکور سراسری ۹۴)
 (کتاب آبی)
 (کنکور سراسری ۸۵)
 (فارغ از کشور ۹۴)
 (کنکور سراسری ۹۲)
 (کنکور سراسری ۹۱)
 (کنکور سراسری ۹۵)

- (فارغ از کشور ۸۸)
 (کنکور سراسری ۹۲)
 (فارغ از کشور ۹۱)
 (فارغ از کشور ۸۸)
 (کنکور سراسری ۹۱)
 (فارغ از کشور ۹۱)
 (فارغ از کشور ۸۹)
 (کنکور سراسری ۹۲)
 (فارغ از کشور ۹۴)
 (کتاب آبی)

- ۱۰۴- گزینهی «۲»
 ۱۰۵- گزینهی «۴»
 ۱۰۶- گزینهی «۲»
 ۱۰۷- گزینهی «۳»
 ۱۰۸- گزینهی «۳»
 ۱۰۹- گزینهی «۲»
 ۱۱۰- گزینهی «۲»
 ۱۱۱- گزینهی «۳»
 ۱۱۲- گزینهی «۳»
 ۱۱۳- گزینهی «۳»
 ۱۱۴- گزینهی «۱»
 ۱۱۵- گزینهی «۲»
 ۱۱۶- گزینهی «۲»
 ۱۱۷- گزینهی «۱»
 ۱۱۸- گزینهی «۴»
 ۱۱۹- گزینهی «۴»
 ۱۲۰- گزینهی «۱»

(کنکور سراسری ۹۵)

(کنکور سراسری ۹۴، با تغییر)

فلسفه سال چهارم

- ۱۲۱- گزینهی «۲»
 ۱۲۲- گزینهی «۳»
 ۱۲۳- گزینهی «۳»
 ۱۲۴- گزینهی «۳»
 ۱۲۵- گزینهی «۱»
 ۱۲۶- گزینهی «۱»
 ۱۲۷- گزینهی «۱»
 ۱۲۸- گزینهی «۳»
 ۱۲۹- گزینهی «۱»
 ۱۳۰- گزینهی «۴»
 ۱۳۱- گزینهی «۴»
 ۱۳۲- گزینهی «۱»
 ۱۳۳- گزینهی «۲»
 ۱۳۴- گزینهی «۱»
 ۱۳۵- گزینهی «۱»
 ۱۳۶- گزینهی «۳»
 ۱۳۷- گزینهی «۱»
 ۱۳۸- گزینهی «۳»
 ۱۳۹- گزینهی «۱»
 ۱۴۰- گزینهی «۴»

(کنکور سراسری ۹۴)

(فارع از کشور ۹۵)

- ۶۸- گزینهی «۴»
 ۶۹- گزینهی «۲»
 ۷۰- گزینهی «۳»
 ۷۱- گزینهی «۱»
 ۷۲- گزینهی «۲»
 ۷۳- گزینهی «۲»
 ۷۴- گزینهی «۲»
 ۷۵- گزینهی «۴»
 ۷۶- گزینهی «۴»
 ۷۷- گزینهی «۱»
 ۷۸- گزینهی «۴»
 ۷۹- گزینهی «۲»
 ۸۰- گزینهی «۳»

جغرافیای سال چهارم

- ۸۱- گزینهی «۱»
 ۸۲- گزینهی «۱»
 ۸۳- گزینهی «۲»
 ۸۴- گزینهی «۳»
 ۸۵- گزینهی «۲»
 ۸۶- گزینهی «۲»
 ۸۷- گزینهی «۴»
 ۸۸- گزینهی «۳»
 ۸۹- گزینهی «۴»
 ۹۰- گزینهی «۳»
 ۹۱- گزینهی «۴»
 ۹۲- گزینهی «۲»
 ۹۳- گزینهی «۱»
 ۹۴- گزینهی «۱»
 ۹۵- گزینهی «۲»
 ۹۶- گزینهی «۴»
 ۹۷- گزینهی «۳»
 ۹۸- گزینهی «۱»
 ۹۹- گزینهی «۲»
 ۱۰۰- گزینهی «۳»

علوم اجتماعی

- ۱۰۱- گزینهی «۴»
 ۱۰۲- گزینهی «۴»
 ۱۰۳- گزینهی «۳»

ریاضی پایه (سال چهارم)

-۱

(عمیررضا سپوردی)

$$D = 10 \log \frac{I}{I_0} \Rightarrow D = 10 \log \frac{4 \times 10^{-3}}{10^{-12}} = 10 \log (2^2 \times 10^9)$$

$$= 10 (\log 2^2 + \log 10^9)$$

$$= 10 \times (2 \log 2 + 9 \log 10) \Rightarrow D = 10 \times (2 \times 0.3 + 9 \times 1) = 10 \times (0.6 + 9) = 10 \times 9.6 = 96$$

(ریاضی پایه، گلریتیم، صفحه‌های ۸۴ و ۸۵)

-۲

(کوروش داوری)

$$A_t = A_0 (1+r)^t \Rightarrow 80 = 52 \times (1+0.02)^t \Rightarrow \frac{80}{52} = 1.02^t$$

$$\Rightarrow \log \frac{80}{52} = \log 1.02^t \Rightarrow \log 80 - \log 52 = t \log 1.02$$

$$\Rightarrow \log (8 \times 10) - \log (5.2 \times 10) = t \log 1.02$$

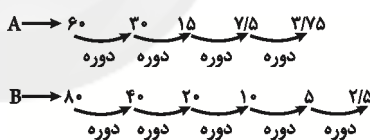
$$\Rightarrow 3 \log 2 + \log 10 - \log 5.2 - \log 10 = t \log 1.02$$

$$\Rightarrow 3 \times 0.3 + 1 - 0.716 = t(0.0086) \Rightarrow t = \frac{0.884}{0.0086} \approx 102.79$$

(ریاضی پایه، مدل‌سازی ریاضی، صفحه‌های ۸۶ تا ۹۸)

-۳

(کوروش داوری)

$$A \text{ هر دوره } 15 \text{ دقیقه} = \frac{60 \text{ دقیقه}}{4 \text{ دوره}} = 15$$

$$B \text{ هر دوره } 12 \text{ دقیقه} = \frac{60 \text{ دقیقه}}{5 \text{ دوره}} = 12$$

$$15 - 12 = 3 \text{ دقیقه}$$

(ریاضی پایه، مدل‌سازی ریاضی، صفحه‌های ۹۸ تا ۱۰۴)

-۴

(امیر زراندوز)

$$a + fh = 120 \Rightarrow a = -fh + 120$$

$$S = \frac{1}{2} \times \text{ارتفاع} \times \text{قاعده} = \frac{1}{2} a \cdot h = \frac{1}{2} (-fh + 120) h \Rightarrow$$

$$S = -2h^2 + 60h \xrightarrow{\text{برای ماکزیمم شدن مساحت مثلث}} h = \frac{-b}{2a} = \frac{-60}{2 \times (-2)} = 15$$

جایگذاری در تابع مساحت

$$S = -2 \times (15)^2 + 60 \times (15) = 450$$

(ریاضی پایه، مدل‌سازی ریاضی، صفحه‌های ۱۰۵ و ۱۰۶)

-۵

(فاطمه فویمیان)

مجموعه‌ی همه‌ی نتایج ممکن یک آزمایش تصادفی همان فضای نمونه‌ای است.

$$n(S_1) = 6^3 = 216 \text{ پرتاب ۳ تاس}$$

$$\Rightarrow |n(S_2) - n(S_1)| = |4 - 216| = 212$$

$$n(S_2) = 2^2 = 4 \text{ پرتاب ۲ سکه}$$

(ریاضی پایه، احتمال مفرماتی، صفحه‌های ۱۱۶، ۱۲۸ و ۱۲۹)

-۶

(فاطمه فویمیان)

$$S = \{ (پ, پ, پ), (پ, پ, ر), (پ, ر, پ), (پ, ر, ر), (ر, پ, پ), (ر, پ, ر), (ر, ر, پ), (ر, ر, ر) \}$$

$$\Rightarrow n(S) = 8$$

$$A = \{ (پ, پ, پ), (پ, پ, ر), (پ, ر, پ), (پ, ر, ر) \} \Rightarrow n(A) = 4$$

$$\Rightarrow P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{4}{8}$$

(ریاضی پایه، احتمال مفرماتی، صفحه‌های ۱۲۳ تا ۱۲۹)

-۷

(معمد بگیری)

تعداد اعداد زوج دو رقمی برابر ۴۵ تا است، پس $n(S) = 45$ است. پیشامد A ، آن است که عدد زوج دو رقمی مضرب ۶ باشد اما مضرب ۴ نباشد.

$$A = \{ 18, 30, 42, 54, 66, 78, 90 \}$$

$$\Rightarrow n(A) = 7 \Rightarrow P(A) = \frac{7}{45}$$

(ریاضی پایه، احتمال مفرماتی، صفحه‌های ۱۲۳ تا ۱۲۹)

-۸

(معمد بگیری)

ابتدا احتمال آن که هیچ دو فرزندی در یک روز هفته به دنیا نیامده باشند را حساب می‌کنیم.

$$P(A') = \frac{7 \times 6 \times 5 \times 4}{7^4} = \frac{6 \times 5 \times 4}{7^3} = \frac{120}{343}$$

$$\Rightarrow P(A) = 1 - P(A') = 1 - \frac{120}{343} = \frac{223}{343}$$

(ریاضی پایه، احتمال مفرماتی، صفحه‌های ۱۳۰ تا ۱۳۷)

-۹

(عمیررضا سپوردی)

$$A = \{ (1, 2), (1, 3), (1, 4), (1, 5), (2, 1), (2, 3), (2, 4), (3, 1), (3, 2), (4, 1), (4, 2), (5, 1) \} \Rightarrow n(A) = 12$$

$$n(S) = 6^2 = 36$$

$$\Rightarrow P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{12}{36} = \frac{1}{3}$$

(ریاضی پایه، احتمال مفرماتی، صفحه‌های ۱۲۳ تا ۱۲۹)

-۱۰

(امیر زراندوز)

$$\begin{aligned} 3P(A)^2 - (1 - P(A)) - 1 &= 0 \\ \Rightarrow 3P(A)^2 + P(A) - 2 &= 0 \\ \Rightarrow \begin{cases} P(A) = -1 \text{ ق.ق.} \\ P(A) = \frac{2}{3} \text{ ق.ق.} \end{cases} \\ \Rightarrow P(A') &= 1 - \frac{2}{3} = \frac{1}{3} \\ \Rightarrow P(A) &= 2P(A') \end{aligned}$$

(ریاضی پایه، احتمال مقدماتی، صفحه‌های ۱۳۰ تا ۱۳۳)

-۱۱

(کنکور سراسری ۹۳)

سمت چپ و راست تساوی را تبدیل به یک لگاریتم می‌کنیم.

$$\begin{aligned} \log x - \log(x-2) &= 2 \log \sqrt{3} + \frac{1}{3} \log 8 \\ \Rightarrow \log \frac{x}{x-2} &= \log(\sqrt{3})^2 + \log(2^3)^{\frac{1}{3}} \\ \Rightarrow \log \frac{x}{x-2} &= \log 3 + \log 2 \Rightarrow \log \frac{x}{x-2} = \log 3 \times 2 \\ \Rightarrow \frac{x}{x-2} &= 6 \Rightarrow 6(x-2) = x \Rightarrow 6x - 12 = x \\ \Rightarrow 6x - x &= 12 \Rightarrow 5x = 12 \Rightarrow x = \frac{12}{5} = 2 \frac{2}{5} \end{aligned}$$

(ریاضی پایه، لگاریتم، صفحه‌های ۷۵ تا ۷۹)

-۱۲

(کنکور سراسری ۷۷)

$$\begin{aligned} r &= \frac{1/125}{100} = 0.0125 \\ (r) \text{ آهنگ رشد سالانه، } A_0 \text{ جمعیت اولیه، } A_t \text{ جمعیت پس از } t \\ A_t &= A_0 \left(1 + \frac{r}{365}\right)^{365 \times t} \quad (\text{سال}) \\ A_t &= A_0 \left(1 + \frac{0.0125}{365}\right)^{365 \times 1} \Rightarrow A_t = A_0 (1.00005)^{365} \end{aligned}$$

دقت شود که

$$\frac{0.0125}{365} = \frac{125}{100000} = \frac{125}{365 \times 100000} = \frac{5}{100000} = 0.00005$$

(ریاضی پایه، مدل‌سازی ریاضی، صفحه‌های ۸۶ تا ۹۸)

-۱۳

(قارچ از کشور ۹۲)

اولاً پرنده ۲ کیلوگرم است، پس $40 = 2 \times 20$ میلی‌گرم دارو برای بیهوشی آن لازم است و چون ۳۰ دقیقه زمان بیهوشی آن است باید مقداری به وی دارو تزریق کرد که پس از زوال آن در دقیقه‌ی سی‌ام مقدار آن ۴۰ میلی‌گرم باشد، پس داریم:

$$\begin{cases} \text{دقیقه } 180 = \text{ساعت } 3 = \text{نیم عمر} \\ \text{دقیقه } 30 = \text{عمر عنصر} \end{cases}$$

$$\Rightarrow T = \frac{\text{عمر عنصر}}{\text{نیم عمر}} = \frac{30}{180} = \frac{1}{6}$$

$$\text{مقدار کل} = x \Rightarrow b = \frac{40}{x}$$

میلی‌گرم ۴۰ = مقدار باقی‌مانده

$$\Rightarrow \left(\frac{1}{2}\right)^T = b \Rightarrow \frac{1}{2^6} = \frac{1}{b} \Rightarrow \frac{1}{2^6} = \frac{x}{40}$$

از طرفین تساوی لگاریتم می‌گیریم.

$$\log \frac{1}{2^6} = \log \frac{x}{40} \Rightarrow \frac{1}{6} \log 2 = \log \frac{x}{40}$$

$$\Rightarrow \frac{0.3}{6} = \log \frac{x}{40} \Rightarrow 0.05 = \log \frac{x}{40}$$

مطابق فرض سؤال $1/125 = \log 1/125$ است. پس:

$$\log \frac{x}{40} = \log 1/125 \Rightarrow \frac{x}{40} = 1/125$$

$$\Rightarrow x = 40 \times 1/125 = 45 \text{ میلی‌گرم}$$

(ریاضی پایه، مدل‌سازی ریاضی، صفحه‌های ۹۸ تا ۱۰۴)

-۱۴

(کنکور سراسری ۹۱)

بیش‌ترین مقدار تابع درجه‌ی دوم با شرط $a < 0$ از رابطه‌ی

$$y_{\max} = \frac{4ac - b^2}{4a} \text{ به دست می‌آید، بنابراین:}$$

$$180 = \frac{4(a)(-120) - (20)^2}{4a} \Rightarrow 720a = -480a - 400$$

$$\Rightarrow 1200a = -400 \Rightarrow a = \frac{-400}{1200} = -\frac{1}{3}$$

(ریاضی پایه، مدل‌سازی ریاضی، صفحه‌های ۱۰۵ و ۱۰۶)

-۱۵

(کنکور آزاد ۸۹)

$$C(x) = \underbrace{225000}_{\text{هزینه ی ثابت}} + \underbrace{25000x}_{\text{هزینه ی متغیر}}$$

$$\Rightarrow 25000x = 225000 \Rightarrow x = \frac{225000}{25000} = \frac{225}{25} = 9$$

(ریاضی پایه، مدل‌سازی ریاضی، صفحه‌های ۱۰۵ تا ۱۱۳)

ادبیات فارسی سال چهارم

(رویا رحمانی)

-۲۱

در بیت گزینه‌ی «۲» شاعر معشوق را تهدید به جدایی و رفتن از پیش او می‌کند. در سایر ابیات شاعر تنها ناراحتی خود را بیان می‌کند.

(ادبیات فارسی سال چهارم، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۱۰۵ تا ۱۰۶)

(فاخره یعقوبی)

-۲۲

بیت‌های گزینه‌های «۱»، «۲» و «۴» به این معنا هستند که عشق با ملامت و سرزنش مردم و دوستان از بین نخواهد رفت و ملامت‌گر بیکار که از درد عشق بی‌خبر است این را در نخواهد یافت ولی در بیت گزینه‌ی «۳» شاعر به این نکته اشاره دارد که نه تنها ملامت، عشق را از بین نمی‌برد، بلکه آن را افزون می‌کند.

(ادبیات فارسی سال چهارم، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۱۰۱ تا ۱۰۲)

(کاتم کاطمی)

-۲۳

در ابیات گزینه‌های «۱»، «۲» و «۳» به در آمیختگی آسودگی با رنج یا خوشی با ناخوشی اشاره شده است اما در بیت گزینه‌ی «۴» مخاطب (وجود حق) دارای قدرتی خارق‌العاده دانسته شده که هر غیرممکنی را ممکن می‌سازد.

(ادبیات فارسی سال چهارم، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۹۷ و ۱۰۲)

(کاتم کاطمی)

-۲۴

ابیات گزینه‌ی «۳» به بی‌اعتباری مراتب و مناصب در بزم محبت و درگاه الهی اشاره دارند.

(ادبیات فارسی سال چهارم، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۱۱۳ و ۱۱۴)

(معصومه گوررزی)

-۲۵

ابیات گزینه‌های «۱»، «۲» و «۴» به ترجیح معشوق بر همه چیز اشاره دارند، در حالی که این مفهوم در بیت گزینه‌ی «۳» وجود ندارد.

(ادبیات فارسی سال چهارم، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۱۱۶ تا ۱۱۷)

(عمید مهرشی)

-۲۶

در ابیات گزینه‌های «۱»، «۲» و «۴» و بیت صورت سؤال به ارزش عشق و محبت توجه دارد، اما بیت گزینه‌ی «۳» عاری از این مفهوم است.

(ادبیات فارسی سال چهارم، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۱۳۱ تا ۱۳۲)

(رویا رحمانی)

-۲۷

عبارت صورت سؤال با شعر گزینه‌ی «۲» تناسب مفهومی دارد، زیرا والامقامی گودال را به خاطر مکیدن خون امام حسین (ع) می‌داند.

(ادبیات فارسی سال چهارم، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۱۳۹ تا ۱۴۱)

(کتاب سه‌سطفی)

-۱۶

می‌دانیم احتمال نظری آمدن عدد زوج $\frac{4}{9}$ است و اگر تعداد آزمایشات زیاد باشد، احتمال تجربی به احتمال نظری نزدیک و نزدیک‌تر می‌شود، اما ممکن است لزوماً برابر آن نشود. پس فراوانی نسبی تقریباً برابر $\frac{4}{9}$ می‌شود.

(ریاضی پایه، احتمال مقدماتی، صفحه‌های ۱۱۶ تا ۱۲۹)

(کنگور سراسری ۸۷)

-۱۷

$$n(S) = 35 + 75 + 48 + 82 = 240$$

$$n(A) = 48$$

$$P = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{48}{240} = \frac{3}{15} = \frac{1}{5} = 0.2$$

(ریاضی پایه، احتمال مقدماتی، صفحه‌های ۱۲۳ تا ۱۲۹)

(فارج از کشور ۸۷)

-۱۸

فضای نمونه‌ای انتخاب ۲ کارت از ۶ کارت است $n(S) = \binom{6}{2}$ و پیشامد مطلوب انتخاب ۲ کارت زوج از بین ۳ کارت زوج است (تعداد زوج‌ها ۳ تا است ۲، ۴ و ۶) پس:

$$P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{\binom{3}{2}}{\binom{6}{2}} = \frac{3}{15} = \frac{1}{5}$$

(ریاضی پایه، احتمال مقدماتی، صفحه‌های ۱۲۳ تا ۱۲۹)

(کتاب سه‌سطفی)

-۱۹

$$n(S) = 9 \times 9 \times 9 = 9^3$$

پیشامد آن که لااقل دو رقم آن یکسان باشند $A =$

پیشامد آن که همه ارقام آن متفاوت باشند $A' =$

$$\Rightarrow n(A') = 9 \times 8 \times 7$$

$$P(A') = \frac{9 \times 8 \times 7}{9^3} = \frac{56}{81}$$

$$P(A) = 1 - P(A') = 1 - \frac{56}{81} = \frac{81 - 56}{81} = \frac{25}{81}$$

(ریاضی پایه، احتمال مقدماتی، صفحه‌های ۱۲۷ تا ۱۳۷)

(کتاب سه‌سطفی)

-۲۰

می‌دانیم $P(A') = 1 - P(A)$

$$P(A) = \frac{2}{5} P(A') \Rightarrow P(A) = \frac{2}{5} (1 - P(A))$$

$$\Rightarrow P(A) = \frac{2}{5} - \frac{2}{5} P(A)$$

$$\Rightarrow 5P(A) = 2 - 2P(A) \Rightarrow 7P(A) = 2 \Rightarrow P(A) = \frac{2}{7}$$

$$\Rightarrow P(A') = 1 - \frac{2}{7} = \frac{5}{7}$$

(ریاضی پایه، احتمال مقدماتی، صفحه‌های ۱۳۰ تا ۱۳۳)

۲۸-

(فائزه بیغری)

بیت گزینیه‌ی «۴» با بیت صورت سؤال ارتباط معنایی دارد. هر دو به این مفهوم اشاره می‌کنند که برای رسیدن به عالم بالا باید از تن خاکی گذر کرد.

(ادبیات فارسی سال چهارم، سبک‌شناسی، صفحه‌ی ۱۵۶)

۲۹-

(فائزه بیغری)

عبارات آورده شده در صورت سؤال به ترتیب بیانگر «نقد لغوی»، «نقد فنی» و «نقد اخلاقی» هستند.

(ادبیات فارسی سال چهارم، نقد ادبی، صفحه‌های ۱۷۴ و ۱۸۱)

۳۰-

(فائزه اسماعیلی)

عبارات مذکور در گزینیه‌ی «۲» صحیح است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینیه‌ی «۱»: هدف مولوی هرگز در مثنوی ذکر قصه یا داستان نبوده است و شاید به همین جهت است که معمولاً زود از قصه می‌گذرد و به سوی اخلاق و معنی و فکر پر می‌کشد.

گزینیه‌ی «۳»: شیوه‌ی عنصرالمعالی چنان است که ابتدا خطاب به پسر خود به تعریف یا توصیف موضوع مورد نظر می‌پردازد و سپس برای توضیح بیش‌تر و روشن‌گری مطلب حکایت یا حکایت‌هایی نقل می‌کند. گزینیه‌ی «۴»: عشق در نظر مولانا نه تسلیم محض است به خیال و گرایش به فقر و عزلت و رهبانیت و نه ترک شریعت.

(ادبیات فارسی سال چهارم، نقد ادبی، ترکیبی)

۳۱-

(کنکور سراسری ۹۱ با تغییر)

ابیات گزینیه‌های «۲»، «۳» و «۴» همگی درباره‌ی توصیف طبیعت و مربوط به سبک خراسانی است، اما بیت گزینیه‌ی «۱»، مربوط به سبک «واسوخت» است.

(ادبیات فارسی سال چهارم، سبک‌شناسی، صفحه‌ی ۱۰۵)

۳۲-

(کنکور سراسری ۹۲)

بیت صورت سؤال و گزینیه‌ی «۱» بیان می‌کنند که دست‌مایه‌ی رنج و تلاش فرد را کس دیگری بدون رنج برمی‌دارد.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینیه‌ی «۲»: خوردن طعام بیش از اندازه رنج آور است. (نکوهش پرخوری) گزینیه‌ی «۳»: به اندازه‌ی زحمت نتیجه می‌گیری.

گزینیه‌ی «۴»: به اندازه‌ی نیاز کار انجام بده. (تسلیم سرنوشت بودن) (ادبیات فارسی سال چهارم، سبک‌شناسی، صفحه‌ی ۹۶)

۳۳-

(کنکور سراسری ۹۳)

مفهوم بیت صورت سؤال: «خطاها و خال‌ها، فهرست دفتر حسن و جمال تو هستند که در پس پرده‌ی اجمال آن‌ها، تفصیل‌ها و شرح‌های بسیاری نهفته است.» در واقع مفهوم بیت این است که حسن و جمال خداوند در عالم خلقت پدیدار شده است که این مفهوم در بیت گزینیه‌ی «۴» نیز به چشم می‌خورد.

(ادبیات فارسی سال چهارم، سبک‌شناسی، صفحه‌ی ۱۰۸)

۳۴-

(کنکور سراسری ۹۴)

بیت صورت سؤال به این نکته اشاره دارد که اگر دل عاشق آزرده شود، دیگر به دام عشق معشوق باز نمی‌گردد، اما بیت گزینیه‌ی «۱» می‌گوید که عاشق تحت هیچ شرایطی عشق معشوق را رها نمی‌کند.

(ادبیات فارسی سال چهارم، سبک‌شناسی، صفحه‌ی ۱۱۴)

۳۵-

(سؤال ۴۶۴ کتاب آبی)

در منظومه‌ی مورد سؤال یک واقعه سبب جدا شدن گروه دوستان (پیروان نیکی) از گروه دشمنان (پیروان بدی) شده است که این ویژگی جداکنندگی در چرم‌پاره‌ی کاوه نیز نمایان است، که بیت گزینیه‌ی «۳» بدان اشاره دارد.

(ادبیات فارسی سال چهارم، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۱۳۹ و ۱۴۰)

۳۶-

(کنکور سراسری ۸۵)

دو بیت گزینیه‌ی «۳»، مفهوم یک‌سان ندارند:

بیت اول: همیشه در دل من هستی و هرگز دور از فکر و خیالم نبوده‌ای. بیت دوم: از یار رفته، دوباره نشان می‌آید.

(ادبیات فارسی سال چهارم، سبک‌شناسی، ترکیبی)

۳۷-

(فارج از کشور ۹۴)

بیت گزینیه‌ی «۳» به این موضوع اشاره دارد که اگر راز عشق را در دل خود پنهان کنی، زودتر به مراد می‌رسی و عبارت صورت سؤال هم می‌گوید کسی که عاشق شود و آن را پنهان کند، شهید می‌میرد (یعنی مرادش را به دست می‌آورد).

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینیه‌ی «۲»: شاعر به مشخص بودن عشق اشاره دارد. گزینیه‌ی «۴»: به این موضوع اشاره دارد که هر کس در این دنیا تصور نامحدودی از عالم معنا دارد.

(ادبیات فارسی سال چهارم، سبک‌شناسی، صفحه‌ی ۱۵۳)

۳۸-

(کنکور سراسری ۹۲)

مفهوم مصراع سؤال و بیت گزینیه‌ی «۴» این است که کسی که درد نکشیده، خام و کوتاه‌نظر می‌باشد و درد پختگان و بلندنظران را نمی‌فهمد.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینیه‌ی «۱»: وقتی که کسی با خورشید راز گفتن را تجربه کند، به گفت‌وگو با ذره قانع نمی‌شود.

گزینیه‌ی «۲»: نه می‌توان به او رسید و نه می‌توان در راهش صبوری کرد.

گزینیه‌ی «۳»: کمک گرفتن از دانایان و پیران که تجربه دارند.

(ادبیات فارسی سال چهارم، سبک‌شناسی، صفحه‌ی ۱۴۹)

-۳۹

(کنکور سراسری ۹۱)

«گئورگ کایزر»، «برتولت برشت»، «ژان پل سارتر» و «آلبر کامو» همگی از منتقدین سبک نقد اجتماعی هستند.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی «۱»: همگی از جمله منتقدان سبک نقد زیبایی‌شناسی هستند.

گزینه‌های «۲» و «۴»: «دیدرو» و «تولستوی» پیرو نقد اخلاقی هستند.

(ادبیات فارسی سال چهارم، نقد ادبی، صفحه ۱۸۱)

-۴۰

(کنکور سراسری ۹۵)

یک جریان فکری و فلسفی جدید باعث شد که ادبیات از دیدگاه علم روان‌شناسی مورد توجه قرار گیرد و آن تأثیر نظریه‌ها و اندیشه‌های کسانی مانند «فروید»، «یونگ» و «آدلر» بود.

(ادبیات فارسی سال چهارم، نقد ادبی، صفحه ۱۸۴)

عربی سال چهارم

-۴۱

(رضا معصومی)

أصدقاؤنا: دوستان ما / کاناو یتعلمون: (ماضی استمراری) می‌آموختند / قطرات الماء الصغیرة: قطره‌های کوچک آب

(عربی سال چهارم، ترجمه، ترکیبی)

-۴۲

(سیرمهمر علی مرتضوی)

ستشعر بُد: احساس خواهی کرد / جمال الحیاة و روعتها: زیبایی و شکوه زندگی / عندما: هنگامی که / تجعل: قرار می‌دهی / لکلّ یوم: برای هر روز / صفحه جدیدة: صفحه ای جدید، صفحه ای تازه / ترک: رها می‌کنی / بکلّ ما فیہ: با هر چه در آن است

(عربی سال چهارم، ترجمه، ترکیبی)

-۴۳

(پوار مؤمنی)

مفهوم نزدیک به عبارت عربی صورت سؤال و گزینه‌ی «۳» این است که: «در نومییدی بسی امید است، پایان شب سیه سپید است.»

(عربی سال چهارم، مفهوم، صفحه ۳۷)

-۴۴

(سیرمهمر علی مرتضوی)

ای جوانان کشور: یا شباب البلاد / شما را به توبه فرامی‌خواند: یدعوکم إلی التوبة / هوای نفس: الهوی / باز می‌دارد: یمتّعُ / جنگ، میان این دو است: الحربُ بینهما

(عربی سال چهارم، تعریب، ترکیبی)

-۴۵

(درویشعلی ابراهیمی)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی «۱»: «همزة» اسم افعال ناقصه و مرفوع است.

گزینه‌ی «۳»: «الفعل السالم» مضاف الیه مجرور + صفت آن صحیح است.

گزینه‌ی «۴»: «تغییرات» فاعل و مرفوع است.

(عربی سال چهارم، اعراب گذاری، صفحه‌های ۷۸ و ۷۹)

-۴۶

(زهرا نعمتی)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی «۱»: «.. بحرف واحد» نادرست است.

گزینه‌ی «۲»: «السجّان» اسمی مفرد و در اعراب، اسم «أن» و منصوب به علامت اصلی اعراب است.

گزینه‌ی «۳»: «یحرم» فعل مجرد ثلاثی و مجهول است و در اعراب، نایب فاعل آن باید بیاید.

(عربی سال چهارم، تحلیل صرفی و نحوی، صفحه ۵۰)

-۴۷

(سیرمهمر علی مرتضوی)

«ما» کافه که به «إن» می‌چسبد، حرف است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی «۱»: «ما موصولی» اسم است، نه حرف.

گزینه‌ی «۲»: «ما موصولی» اسم است، نه حرف.

گزینه‌ی «۴»: «ما شرطی» اسم است، نه حرف.

(عربی سال چهارم، انواع جملات، صفحه ۴۵)

-۴۸

(درویشعلی ابراهیمی)

کلمه‌ی «حمد» مصدری قلبی است که برای بیان علت انجام کار آمده است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی «۲»: «تسبیحاً» مفعول مطلق و «شکراً» معطوف به آن است.

گزینه‌ی «۳»: «زيارة» مصدر منصوب است، اما مصدری قلبی نیست و نمی‌تواند مفعول له باشد.

گزینه‌ی «۴»: «تصحیحاً» مفعول مطلق تأکیدی است.

(عربی سال چهارم، منصوبات، صفحه ۵۴)

-۴۹

(اسماعیل یونس‌پور)

جمله‌ی فعلیه‌ی «قد علّمتنا» جمله‌ی حالیه و محلاً منصوب است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی «۲»: «واو» حرف عطف است و جمله‌ی حالیه نداریم.

گزینه‌ی «۳»: «واو» حرف قسم (حرف جر) است و جمله‌ی حالیه نداریم.

گزینه‌ی «۴»: «خائفین» حال مفرد و «مدعورین» معطوف به آن است.

(عربی سال چهارم، منصوبات، صفحه ۶۱)

۵۰-

(سیدممد علی مرتضوی)

«تلمیذ» منادای مفرد است، در گزینه‌های «۱ و ۴»، «تلمیذ» مبتدأست، در گزینه‌ی «۲»، «أی» مناداست و «التلمیذ» که پس از آن آمده است، عطف بیان محسوب می‌شود.

(عربی سال چهارم، منصوبات، صفحه‌ی ۷۰)

۵۱-

(فارج از کشور ۸۸)

«هُؤْلَاءُ الْفَتِيَانِ»: این جوانان / «جديرون» (خبر است.): شایسته‌اند / «لآئِهِمْ»: زیرا آن‌ها، برای این که آن‌ها / «مِنَ الْاَذِيْنِ»: از کسانی هستند که / «يُحَاوِلُوْنَ»: تلاش می‌کنند / «كثيْرًا»: بسیار / «ليكونوا مفيدين»: تا مفید باشند / «لمجتمعهم»: برای جامعه‌ی خود / «و هم متواضعون» (جمله‌ی حالیه): متواضعانه، درحالی که تواضع دارند

توضیح نکته‌ی درسی:

هرگاه پس از اسم‌های اشاره، اسم معرفه به «أل» بیاید: اسم اشاره به صورت صفت اشاره و مفرد ترجمه می‌شود («هُؤْلَاءُ الْفَتِيَانِ»: این جوانان) و هرگاه پس از اسم‌های اشاره، اسمی نکره بیاید، اسم اشاره به صیغه‌ی خود ترجمه می‌شود و اسم پس از آن (چون خبر است)، مانند خبر ترجمه می‌شود. («هُؤْلَاءُ فَتِيَانِ»: این‌ها جوانانی هستند).

(عربی سال چهارم، ترجمه، ترکیبی)

۵۲-

(کنکور سراسری ۹۲)

ترجمه‌ی درست عبارت گزینه‌ی «۱»: «ما خداوند را به خاطر شوق به بهشت یا ترس از آتش، می‌پرستیم.»
«خوفاً» و «شوقاً» هر دو به صورت مفعول‌له ترجمه می‌شوند.
روش آسان برای پاسخ‌گویی: در گزینه‌ی «۱» دلیلی برای آوردن کلمه‌ی «فقط» وجود ندارد. در گزینه‌ی «۴» به خاطر وجود مستثنای مفرغ، جمله، با حصر ترجمه شده است.

(عربی سال چهارم، ترجمه، ترکیبی)

۵۳-

(فارج از کشور ۹۱)

خوب لذتی است: «نعم اللذّة، حبذا اللذّة» / لذت تلاش و مشقت: «لذّة الجهد والمشقة» / راه علم: «طريق العلم» / هرچند باشد: «و إن كانت» / نتیجه‌ی آن: «نتيجته» / شکست: «الفشل»
نکات مهم:

۱- در گزینه‌های «۳» و «۴»، فاعل فعل مدح نیامده است و نادرست است. می‌دانیم که اسلوب مدح از سه عنصر تشکیل شده است: فعل مدح + فاعل (ممدوح) + مخصوص بالمدح (که نقش مبتدأ را دارد). پس:

نعم	اللذّة	لذّة
فعل مدح	فاعل (ممدوح)	مخصوص بالمدح	
(خوب)	(لذتی است)	(لذت)

۲- «التعلّم» یعنی «یادگیری» درحالی که در عبارت فارسی، کلمه‌ی «علم = دانش» آمده است، پس تعریب «التعلّم» برای کلمه‌ی «علم» در گزینه‌های «۱» و «۳» نادرست است.

(عربی سال چهارم، تعریب، ترکیبی)

۵۴-

(فارج از کشور ۸۸)

بر ماست: «علینا» / کارهای خیر: «أعمال الخیر» / که انجام دهیم: «أن نَعْمَلُ» / هرچند کوچک باشد: «و إن صَغُرَتْ» / در نظرمان: (در این جا) «فی أعیننا» / نباید آن‌ها را رها کنیم: «لاندعها» / به دلیل کم بودنشان: «بسبب قَلَّتْها»

(عربی سال چهارم، تعریب، ترکیبی)

۵۵-

(کنکور سراسری ۹۱)

حرکت‌گذاری درست همه‌ی عبارت چنین است:

«مُنذُ ذَلِكَ الْيَوْمِ بَدَأَتْ صَفْحَةٌ بِيَضَاءٍ فِي حَيَاتِنَا وَ عَزَمْنَا أَنْ نَنْظِلَّ طَوْلَ حَيَاتِنَا حَفَاةً وَ صِرْنَا مِنْ أَطْهَرِ الْعِبَادِ.»

«اليوم»: عطف البیان و مجرور بالتبعیة من «ذلك» (مجرور بحرف جرّ «منذ» محلاً) / «بَدَأَتْ»: فعل ماضٍ للغائبَة / «صفحة»: فاعل و مرفوع / «بيضاء»: نعت و مرفوع بالتبعیة (غیرمنصرف است و تنوین نمی‌گیرد.) / «حياة»: مجرور بحرف الجرّ / «عزّمنا»: فعل ماضٍ للمتکلم مع الغير / «نظّل»: فعل مضارع منصوب بـ «أن»: من الأفعال الناقصة و إسمه ضمير «نحن» المستتر / «طول»: مفعول فيه و منصوب / «حياة»: مضاف الیه و مجرور / «حفاة»: خبر «نظّل» و منصوب / «صیرنا»: فعل ماضٍ للمتکلم مع الغير؛ من الأفعال الناقصة و إسمه ضمير «نا» البارز / «أطهر»: مجرور بحرف الجرّ (غیرمنصرف است، اما چون مضاف واقع شده، کسره را می‌پذیرد.) / «العباد»: مضاف الیه و مجرور

(عربی سال چهارم، اعراب‌گذاری، ترکیبی)

۵۶-

(فارج از کشور ۹۱)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی «۱»: «منقوص» نادرست، مضاف به ضمیر «ی» متکلم و حده درست است.

گزینه‌ی «۲»: «للفعل محذوف من باب التحذير» نادرست، «مفعول به مقدم لفعّل «نستعين»» درست است.

گزینه‌ی «۴»: «مبني» نادرست، «معرب» درست است.

(عربی سال چهارم، تحلیل صرفی و نحوی، ترکیبی)

۵۷-

(فارج از کشور ۸۹)

«إيّاك» در این عبارت، مفعول به مقدم و «نَعْبُدُ» فعل و دارای فاعل مستتر است.

توضیح نکته‌ی درسی:

هرگاه بعد از «إيّاك» فعل متعدی آمده باشد، مفعول به مقدم بر فعل می‌باشد و اسلوب تحذیر نیست.

(عربی سال چهارم، منصوبات، صفحه‌ی ۵۳)

-۵۸

(کنکور سراسری ۹۲)

تمییز، اسم نکره‌ی جامد و منصوبی است که از جمله رفع ابهام می‌کند. در جمله‌ی گزینه‌ی «۳»، ابهامی وجود نداشته و در نتیجه، تمییز هم ندارد.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی «۱»: «اشتهر» از فعل‌های ایجادکننده‌ی ابهام است و «صبراً» تمییز و منصوب است.

گزینه‌ی «۲»: «سبعة» عدد و عامل ابهام است و اسمی که بعد از آن می‌آید («أعوام»)، تمییز مفرد است.

گزینه‌ی «۴»: «سبعین» عدد و عامل ابهام و «سنة» تمییز مفرد است.

(عربی سال چهارم، منصوبات، صفحه‌های ۶۱ و ۶۲)

-۵۹

(قارچ از کشور ۹۳)

«المؤمنون» مستثنی و مرفوع به اعراب فاعل است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ی «۱»: «السبئات» مستثنی و مرفوع به اعراب اسم لیس است.

گزینه‌ی «۳»: «تلمیذان» مستثنی و مرفوع به اعراب فاعل است.

گزینه‌ی «۴»: «ذو» مستثنی و مرفوع به اعراب فاعل است.

(عربی سال چهارم، منصوبات، صفحه‌ی ۷۰)

-۶۰

(سؤال ۶۰۰ کتاب آبی)

فعل «لا تُردِّ» صیغه‌ی للمخاطب است که به هنگام مجزوم شدن به صورت ادغام و فک ادغام (یعنی «لا تردد») جایز است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی «۱»: فعل «سرتی» (سَر + ن وقایه + ی) ماضی است و فک ادغام در آن جایز نیست.

گزینه‌ی «۲»: فعل «تذوقوا» مضاعف نیست بلکه از ریشه‌ی «ذوق» و معتل أجوف است.

گزینه‌ی «۴»: فعل «أظنّ» به صورت مجزوم نیست، به همین خاطر فک ادغام در آن جایز نیست.

(عربی سال چهارم، مضاعف و مهموز، صفحه‌ی ۷۷)

تاریخ‌شناسی

-۶۱

(فؤاد باغستانی)

صورت صحیح غلط‌های موجود در متن:

می‌توان ذهنیت اجتماعی آن‌ها را

در ترانه‌ها و تصنیف‌های عامیانه‌ی مردم فارس و کرمان

(تاریخ‌شناسی، منابع اطلاعاتی گذشته‌ها، صفحه‌ی ۱۰۵)

-۶۲

(علی‌محمد کریمی)

کتابخانه‌ی مرکزی و مرکز اسناد دانشگاه تهران، اسناد قابل توجه و مهمی به ویژه از دوره‌ی قاجاریه و اسنادی از رجال سیاسی و دانشمندان معاصر را نگهداری می‌کنند و اسناد تاریخی به‌دلیل این‌که در زمان خود، کاربرد شخصی یا اداری داشته‌اند، از بسیاری دروغ‌ها و ملاحظه‌کاری‌ها به‌دورند و بنابراین منبع موثقی برای مطالعات تاریخی به‌شمار می‌روند.

(تاریخ‌شناسی، منابع اطلاعاتی گذشته‌ها، صفحه‌های ۱۴۰، ۱۴۲ و ۱۴۳)

-۶۳

(علی‌محمد کریمی)

اسناد فرهنگی مانند اسناد مربوط به تأسیس مدارس و دانشگاه‌ها و اعزام دانشجویان به خارج از کشور و امتیازنامه‌ی انتشار نشریات. اسناد سیاسی مانند فرمان‌های پادشاهان و مسئولین مملکتی و مکاتبات سیاسی میان کشورها. اسناد را براساس محتوا و کاربردشان در تحقیقات تاریخی، طبقه‌بندی می‌کنند.

(تاریخ‌شناسی، منابع اطلاعاتی گذشته‌ها، صفحه‌ی ۱۳۸)

-۶۴

(علی‌محمد کریمی)

مسئله‌ی افزایش جمعیت و انحطاط اخلاقی نشان داد که تا چه اندازه تذکرات و هشدارهای متفکران آگاه درباره‌ی آینده‌ی جهان بسیار جدی است.

(تاریخ‌شناسی، سیر تکوینی تاریخ‌نگاری، صفحه‌ی ۱۶۸)

-۶۵

(بهروز یحیی)

شاعران در انواع قالب‌های شعر فارسی به‌خصوص «قصیده» و «قطعه» از وضع زمانه خود سخن گفته‌اند و محتوای غزل‌های عصر مشروطه دیگر احساسات عاشقانه و شخصی نیست و این قالب شعر فارسی ابزاری رایج برای بیان انقلابات سیاسی و اجتماعی روزگار قاجار است.

(تاریخ‌شناسی، منابع اطلاعاتی گذشته‌ها، صفحه‌ی ۱۰۰)

-۶۶

(بهروز یحیی)

گاهی مورخان وقایع تاریخی را به‌صورت شعر بیان کرده‌اند که به آن‌ها منظومه‌ی تاریخی می‌گویند، مانند ظفرنامه حمدالله مستوفی، تیمورنامه عبدالله هاتفی جامی، شاهنامه‌ی صادقی اثر صادقی بیگ افشار و شهنشاها نامه فتحعلی‌خان صبا.

(تاریخ‌شناسی، منابع اطلاعاتی گذشته‌ها، صفحه‌ی ۹۸)

-۶۷

(بهروز یحیی)

کتاب‌هایی چون ترجمه تاریخ طبری اثر ابوعلی بلعمی، تاریخ بیهقی اثر ابوالفضل بیهقی و تاریخ جهانگشای اثر عطاملک جوینی نمونه‌هایی از متون تاریخی - ادبی است.

(تاریخ‌شناسی، منابع اطلاعاتی گذشته‌ها، صفحه‌ی ۹۷)

۶۸-

(آزاده میرزایی)

سفر برای انسان‌ها با تغییر و تحولات فکری و روحی همراه است، به همین دلیل قرآن کریم، انسان‌ها را به گشت و گذار و دقت در آنچه بر مردمان سایر سرزمین‌ها گذشته است، دعوت می‌کند. مهاجرت ایلات و عشایر ترک به ایران، جزء سفرهای اجتماعی (مهاجرت اقوام) است.

(تاریخ‌شناسی، منابع اطلاعاتی گذشته‌ها، صفحه‌های ۱۱۷ و ۱۱۸)

۶۹-

(آزاده میرزایی)

سفر راولینسون و دیولافوا به ایران و عراق ← اکتشافی
سفر مأموران فرمانروا به منظور برقراری روابط بازرگانی ← سیاسی
دیدن سرزمین‌ها و آشنایی با نهادها و پدیده‌های اجتماعی ← تفریحی

(تاریخ‌شناسی، منابع اطلاعاتی گذشته‌ها، صفحه‌های ۱۱۹ و ۱۲۰)

۷۰-

(آزاده میرزایی)

ایران از روزگار باستان تا مشروطیت دارای وضع سیاسی تقریباً معینی با دگرگونی‌های اوایل دوره‌ی اسلامی و نیز شیوه‌ی اقتصادی مشخص بود.

(تاریخ‌شناسی، سیر تکوینی تاریخ‌نگاری، صفحه‌ی ۱۵۶)

۷۱-

(شیوا شریف‌زاد)

در تاریخ ایران، از دوران معاصر به خصوص پس از مشروطه، نگارش حسب‌حال رایج‌تر و متنوع‌تر شد، به طوری که بخش مهمی از میراث فرهنگی ما را شامل می‌شود، زیرا این‌گونه آثار حقایق تاریخی، اخلاقی و اجتماعی فراوانی را در بر می‌گیرند.

(تاریخ‌شناسی، منابع اطلاعاتی گذشته‌ها، صفحه‌ی ۱۲۷)

۷۲-

(شیوا شریف‌زاد)

امروزه مؤسساتی که تحقیقات تاریخی و انتشار اسناد و نظایر آن از وظایف آنان است، با دعوت از شخصیت‌های سرشناس به تهیه و تدوین زندگی‌نامه و خاطرات آنان اقدام می‌ورزند. این کار معمولاً از طریق مصاحبه، ضبط خاطرات و غیره انجام می‌گیرد.

(تاریخ‌شناسی، منابع اطلاعاتی گذشته‌ها، صفحه‌ی ۱۳۰)

۷۳-

(شیوا شریف‌زاد)

سند تاریخی برگ‌نوشته‌ای است که با از دست دادن ارزش روزمره و اداری خود در پژوهش‌های تاریخی قابل استناد و استفاده بوده و بنابراین قابلیت نگهداری دائمی داشته باشند.

(تاریخ‌شناسی، منابع اطلاعاتی گذشته‌ها، صفحه‌های ۱۳۶ و ۱۳۷)

۷۴-

(بهناز آرون)

پس از انقلاب مشروطه، به دلیل توجه به سازمان‌های اداری و ایجاد وزارت‌خانه‌ها و در واقع شکل‌گیری نظام جدید اداری، اسناد هر وزارت‌خانه در بایگانی همان‌جا نگهداری می‌شد. امروزه همه‌ی سازمان‌های دولتی موظفند اسناد راكد و قابل بایگانی خود را به سازمان اسناد ملی ایران بفرستند.

(تاریخ‌شناسی، منابع اطلاعاتی گذشته‌ها، صفحه‌ی ۱۴۲)

۷۵-

(بهناز آرون)

ترجمه‌ی شماری از آثار اروپاییان به فارسی در دوران سلطنت ناصرالدین شاه زمینه‌ی نفوذ روش‌های تاریخ‌نگاری جدید غربی را در ایران آماده ساخت. پس از ورود اسلام به ایران، خدای‌نامه‌ها مبنای کار مورخان مسلمان گشت.

(تاریخ‌شناسی، سیر تکوینی تاریخ‌نگاری، صفحه‌های ۱۵۸ و ۱۵۹)

۷۶-

(سیدصدرالدین روحانی)

در میان مسافران، مأموران سیاسی بیش‌ترین سفرنامه‌ها را از خود بر جای گذاشته‌اند. سفرنامه‌های این مأموران سیاسی، گذشته از دربرداشتن اطلاعات اقتصادی و اجتماعی، منابع خوبی برای آگاهی از روابط سیاسی دولت‌ها به شمار می‌روند.

(تاریخ‌شناسی، منابع اطلاعاتی گذشته‌ها، صفحه‌ی ۱۲۲)

۷۷-

(سیدصدرالدین روحانی)

در چین کنفوسیوس و لائوتزو، در هند بودا و در یونان سولون و سقراط از مصلحان معنوی و اجتماعی بوده‌اند. در کنار تمدن آسیای غربی، نام حضرت نوح (ع) و حضرت یونس (ع) دیده می‌شود.

(تاریخ‌شناسی، سیر تکوینی تاریخ‌نگاری، صفحه‌های ۱۶۵ و ۱۶۶)

۷۸-

(سیدصدرالدین روحانی)

دین همواره الهام‌بخش ترقی هنری، فکری، اجتماعی و سیاسی بوده و به همین جهت بیش‌تر تمدن‌های بزرگ، دین بزرگ یا پیامبر برگزیده دارند.

(تاریخ‌شناسی، سیر تکوینی تاریخ‌نگاری، صفحه‌های ۱۶۵ و ۱۶۶)

۷۹-

(بهناز آرون)

نخستین گام مورخان برای بررسی تاریخ جهان، دوره‌بندی این دوران طولانی از زندگی انسان است. در تاریخ‌نویسی جدید همه‌ی جنبه‌های گوناگون زندگی گذشته‌ی مردم می‌بایست مورد تأکید قرار گیرد.

(تاریخ‌شناسی، سیر تکوینی تاریخ‌نگاری، صفحه‌های ۱۶۰ و ۱۶۴)

۸۰-

(بهناز آرون)

فصل‌نامه‌ی مطالعات تاریخی ← ترکیبی از عوامل محتوایی و زمانی
مجله‌ی تحقیقی کاربردی ← از نظر محتوا
یادداشت‌های اسدالله علم ← نگارش حوادث زندگی به صورت یادداشت‌های روزانه

(تاریخ‌شناسی، منابع اطلاعاتی گذشته‌ها، صفحه‌های ۱۲۷، ۱۴۷ و ۱۴۸)

جغرافیای سال چهارم

۸۱-

(علی مومنی)

برای درک بهتر جایگاه آمایش سرزمین در ایران، ابتدا باید تاریخ سازماندهی مکانی فعالیت‌ها را مرور کنیم و آمایش سرزمین در واقع مهم‌ترین برنامه‌ی جامع توسعه‌ی ملی است که در آن توان‌ها و محدودیت‌های مناطق مختلف جغرافیایی برای توسعه‌ی ملی و پایدار مورد توجه قرار می‌گیرد.

(پغرافیای سال چهارم، نقش پغرافیا در مدیریت محیط و آمایش سرزمین، صفحه‌های ۱۱۷ و ۱۲۱)

۸۲-

(پغروز یحیی)

امروزه سیستم اطلاعات جغرافیایی (GIS) در زمینه‌های مختلف از جمله برنامه‌ریزی‌های منطقه‌ای، ناحیه‌ای، شهری و روستایی کاربرد دارد. نرم‌افزار ایران پل نور از نرم‌افزارهای شناخت کشورها در کاربرد رایانه در تولید و استفاده از نرم‌افزارهای آموزش جغرافیا است.

(پغرافیای سال چهارم، رایانه، سنش از دور و مدل، صفحه‌های ۷۳ و ۹۶)

۸۳-

(پغروز یحیی)

میز شن و تونل باد مربوط به مدل شبیه‌سازی آزمایشگاهی، منظومه شمسی و طوفان و گردباد مربوط به شبیه‌سازی رایانه‌ای، تراکم نسبی جمعیت و رطوبت نسبی هوا مربوط به مدل ریاضی و کره‌ی جغرافیایی، نقشه و انواع ماکت‌ها و مولژها مربوط به مدل فیزیکی هستند.

(پغرافیای سال چهارم، رایانه، سنش از دور و مدل، صفحه‌های ۹۸ و ۹۹)

۸۴-

(پغروز یحیی)

برای دریافت خروجی‌ها لازم است کاربران و مدیران سیستم اطلاعات جغرافیایی با یکدیگر مشورت کرده و با تشخیص نیازها، خروجی‌های مورد نظر را تعیین و سیستم را بر اساس آن تنظیم کنند.

(پغرافیای سال چهارم، رایانه، سنش از دور و مدل، صفحه‌ی ۹۵)

۸۵-

(فروش رودباری)

روش آنلاین یا برخط در اتصال به شبکه‌های اطلاع‌رسانی جهانی ما را به دنیای وسیع دانش متصل می‌کند. اکسترانت نیز یکی از مثال‌های روش آفلاین می‌باشد.

(پغرافیای سال چهارم، رایانه، سنش از دور و مدل، صفحه‌های ۶۶ و ۶۷)

۸۶-

(فروش رودباری)

بررسی گزینه‌های نادرست:

گزینه‌ی «۱»: معمولاً منبع داده‌های سنش از دور بازتاب امواج الکترومغناطیسی خورشید از پدیده‌ها یا اشیای زمینی است.

گزینه‌ی «۳»: رادارها نمونه‌هایی از سیستم سنجنده‌های فعال است.

گزینه‌ی «۴»: پس از جنگ جهانی دوم، استفاده‌ی وسیع از عکس‌های هوایی گامی دیگر در مسیر گسترش استفاده از سنش از دور بود.

(پغرافیای سال چهارم، رایانه، سنش از دور و مدل، صفحه‌های ۷۶، ۷۷ و ۷۹)

۸۷-

(فروش رودباری)

پس از تعیین برنامه‌های ملی و شناسایی توان‌های محیطی مناطق، طرح‌ها جنبه‌ی عملیاتی به خود می‌گیرند. هم‌چنین برای آمایش توان‌های یک منطقه ابتدا نقشه‌ی قابلیت‌های آن منطقه را تهیه می‌کنند.

(پغرافیای سال چهارم، نقش پغرافیا در مدیریت محیط و آمایش سرزمین، صفحه‌های ۱۲۰ و ۱۲۱)

۸۸-

(فوار باغستانی)

ماهواره‌ی نوآ در ارتفاع ۸۷۰ کیلومتری هر ۱۰۱ دقیقه یکبار به دور زمین حرکت می‌کند. ماهواره‌ی لندست در هر گذر خود تقریباً داده‌های پهنه‌ای برابر حدود ۳۵۰۰۰ کیلومتر مربع را سنش می‌کند.

(پغرافیای سال چهارم، رایانه، سنش از دور و مدل، صفحه‌های ۸۱، ۸۲ و ۸۴)

۸۹-

(فوار باغستانی)

شناسایی پدیده‌ها و پردازش تصاویر ماهواره‌ای به منظور بهره‌برداری از منابع زمینی از کاربردهای سنش از دور است. شناسایی خطرهای محیطی از کاربردهای سیستم اطلاعات جغرافیایی است.

(پغرافیای سال چهارم، رایانه، سنش از دور و مدل، صفحه‌های ۸۶ و ۸۸)

۹۰-

(پغناز آرون)

عکس‌های هوایی و تصاویر ماهواره‌ای در بازنگری نقشه و به روزآوردن و افزودن لایه‌های مختلف اطلاعات نقش بسیار مؤثری دارند. اصلاح و طبقه‌بندی در مرحله‌ی ورودی داده‌ها انجام می‌شود.

(پغرافیای سال چهارم، رایانه، سنش از دور و مدل، صفحه‌ی ۹۲)

۹۱-

(شیوا شریف‌زار)

اهداف اصلی جغرافیای کاربردی عبارت است از:

الف) ارائه‌ی مسیرهای منطقی در بهره‌گیری از منابع طبیعی و انسانی

ب) استفاده مناسب از منابع محیطی و توسعه‌ی مطلوب جامعه‌ی انسانی

ج) جلوگیری از اتلاف منابع طبیعی و ممانعت از به‌کارگیری غیرعلمی این منابع

(پغرافیای سال چهارم، نقش پغرافیا در مدیریت محیط و آمایش سرزمین، صفحه‌ی ۱۱۱)

۹۲-

(شیوا شریف‌زار)

پس از وقوع جنگ جهانی دوم و بروز وقایع سیاسی و نظامی و زیست محیطی (بمباران شهرها، روستاها، مزارع و ...) کشورهای صنعتی به استفاده‌ی بهتر از سرزمین و توان‌های آن توجه کردند. چنین مسئله‌ای مقدمه‌ی طرح آمایش سرزمین در اروپا شد.

(پغرافیای سال چهارم، نقش پغرافیا در مدیریت محیط و آمایش سرزمین، صفحه‌ی ۱۱۵)

۹۳-

(شیوا شریف‌زار)

برای رسیدن به اهداف آمایش سرزمین باید بین نهادهای گوناگون هماهنگی وجود داشته باشد تا بتوانند برنامه‌هایی را برای تأمین منافع عمومی فراهم کنند.

(پغرافیای سال چهارم، نقش پغرافیا در مدیریت محیط و آمایش سرزمین، صفحه‌ی ۱۱۶)

۹۴-

(آزاده میرزایی)

مدل فون تونن جزء مدل‌های مفهومی یا استنتاجی است. این مدل با وجود قدیمی بودن و اشکالاتی که به آن وارد شده، هنوز هم اعتبار زیادی دارد.

(پغرافیای سال چهارم، رایانه، سنجش از دور و مدل‌ها، صفحه‌ی ۱۰۰)

۹۵-

(آزاده میرزایی)

مدل جغرافیایی بهتر است مختصر باشد و مربوط به موضوع مورد نظر باشد. در جغرافیا مشاهده‌ی مستقیم پدیده‌ها اهمیت بسیاری دارد؛ زیرا انسان‌ها در محیط واقعی همه‌ی پدیده‌ها و اجزای آن را در مقیاس اصلی خود، به صورت ترکیبی می‌بینند و آن‌ها را با سایر اجزاء درک می‌کنند.

(پغرافیای سال چهارم، رایانه، سنجش از دور و مدل، صفحه‌ی ۱۰۱)

۹۶-

(آزاده میرزایی)

از کل آب‌های موجود در کره‌ی زمین ۲/۸ درصد آن برای مصارف شرب و کشاورزی قابل استفاده است. در روند بیابان‌زایی در ایران استخراج معادن با ۷٪ و تخریب مراتع با ۴۶٪ به ترتیب کم‌ترین و بیش‌ترین سهم را دارند.

(پغرافیای سال چهارم، نقش پغرافیا در مدیریت محیط و آمایش سرزمین، صفحه‌های ۱۴۳ و ۱۰۵)

۹۷-

(بهناز آرون)

مشکلات زیست‌محیطی پیرامون ما نشان می‌دهد که در مدیریت و برنامه‌ریزی باید به نقش مکان و محیط جغرافیایی توجه بیش‌تری داشته باشیم. همه‌ی مناطق کشور ما نتوانسته‌اند متناسب با قابلیت‌های طبیعی و انسانی خود توسعه پیدا کنند و چون به نقش توان‌های محیطی مناطق مختلف کشور توجه چندانی نشده، الگوهای توسعه در آن یکسان نیست.

(پغرافیای سال چهارم، نقش پغرافیا در مدیریت محیط و آمایش سرزمین، صفحه‌های ۱۰۵ و ۱۰۶)

۹۸-

(بهناز آرون)

ابداع فیلم‌های بسیار حساس عکاسی که نسبت به طیف فروسرخ حساسیت داشتند، سبب شد انسان بتواند از تشعشعات حرارتی زمین نیز عکس بگیرد. وقتی امواج نور خورشید به اشیاء می‌تابد، انرژی مشخصی بازتاب می‌شود، اما هر پدیده با شدت و ضعف خاصی نور خورشید را منعکس می‌کند. سنجنده‌ها این امواج گوناگون را دریافت کرده و پژوهشگران از طریق مقایسه‌ی ویژگی‌های بازتاب طیفی پدیده‌های مختلف نوع آن را مشخص می‌کنند.

(پغرافیای سال چهارم، رایانه، سنجش از دور و مدل، صفحه‌های ۷۷ و ۸۰)

۹۹-

(سیدصدرالدین روحانی)

آمایش سرزمین برنامه‌ای است که به تنظیم رابطه‌ی انسان و فضا و فعالیت‌هایش به منظور بهره‌برداری منطقی از همه‌ی امکانات، بهبود وضعیت مادی و معنوی انسان و حفاظت از محیط‌زیست می‌پردازد.

(پغرافیای سال چهارم، نقش پغرافیا در مدیریت محیط و آمایش سرزمین، صفحه‌ی ۱۱۳)

۱۰۰-

(بهناز آرون)

شماره‌ی ۳ ← تولید چوب و الوار

شماره‌ی ۴ ← محل تولید غلات

برای یکپارچه‌سازی الگوهای توسعه، در کشورهای قاره‌ی اروپا، منشور آمایش سرزمین اهداف اساسی را مورد توجه قرار داده است.

(پغرافیای سال چهارم، ترکیبی، صفحه‌های ۱۰۰ و ۱۱۵)

علوم اجتماعی

۱۰۱-

(اعظم ربیعی)

- آگوست کنت جامعه‌شناس فرانسوی معتقد بود، فاتحان در گذشته‌ی تاریخ با غنایم جنگی بر ثروت خود می‌افزودند؛ ولی با رشد علم تجربی و صنعت، ثروت از طریق غلبه بر طبیعت به دست می‌آید. به همین دلیل، بعد از انقلاب صنعتی، جنگ از قاموس بشری رخت برمی‌بندد. از دیدگاه او، جنگ نمی‌تواند در فرهنگ و جامعه‌ی جدید غربی، ریشه داشته باشد و وقوع آن در این جوامع، امری عارضی و تحمیلی است.

- شناخت استدلالی عقلی جدید به دلیل رویکرد دنیوی و این جهانی انسان مدرن بیش از دو سده دوام نیاورد. به همین دلیل در قرن نوزدهم و بیستم، شناخت حسی و تجربی تنها راه شناخت علمی قلمداد شد.

- نظریه‌ی جنگ تمدن‌های هانتینگتون، نظریه‌ای بود که عملیات نظامی قدرت‌های غربی را در قبال مقاومت‌های کشورهای غیرغربی توجیه می‌کرد.

- هانتینگتون از آخرین مرحله‌ی درگیری‌ها در جهان معاصر با نام جنگ تمدن‌ها، یاد می‌کند.

(علوم اجتماعی، پالش‌های جوانی، صفحه‌های ۸۸، ۹۳ و ۹۹)

۱۰۲-

(اعظم ربیعی)

نخستین بحران اقتصادی در سال ۱۸۲۰ میلادی در انگلستان به وجود آمد. جنبش وال استریت نیز مربوط به بحران اقتصادی است. یک بحران اقتصادی در صورتی که کنترل نشود، می‌تواند به فروپاشی نظام‌های سیاسی منجر شود.

(علوم اجتماعی، پالش‌های جوانی، صفحه‌های ۹۱ و ۹۲)

-۱۰۳

(سیرمیتبی یواری)

نظریه پردازان اقتصاد لیبرال، آزادی فعالیت صاحبان سرمایه را ضامن پیشرفت جامعه می‌دانستند و از نظر آن‌ها کمک به مستمندان بیهوده بود.

لیبرالیسم با تکیه بر شعار آزادی، راه استثمار را برای صاحبان ثروت باز کرده و عدالت را در عرصه‌ی حیات انسانی نادیده انگاشته بود.

نظام‌های سوسیالیستی و مارکسیستی با انتقاد از لیبرالیسم قرن هجدهم، عدالت اجتماعی و توزیع مناسب ثروت را شعار خود قرار می‌دادند.

مارکسیسم نظریه‌ای بود که در چارچوب بنیان‌های فرهنگی غرب به وجود آمد و به حل مسائلی می‌پرداخت که در متن این فرهنگ پدید آمده بود.

(علوم اجتماعی، پالاش‌های یوانی، صفحه‌های ۷۹، ۸۲، ۸۴ و ۸۵)

-۱۰۴

(اعظم ریپی)

دو جنگ اول و دوم با درگیری کشورهای اروپایی آغاز شد. هیچ یک از این دو جنگ، منشأ دینی نداشت و پوشش مذهبی و دینی نیز به خود نگرفت. طرف‌های درگیر در این دو جنگ، در قالب ایدئولوژی‌های ناسیونالیستی، لیبرالیستی و سوسیالیستی رفتار خود را توجیه می‌کردند.

(علوم اجتماعی، پالاش‌های یوانی، صفحه‌های ۸۸ و ۸۹)

-۱۰۵

(سیرمیتبی یواری)

لیبرالیسم در حالی که راه استثمار را برای صاحبان ثروت باز کرده و عدالت را در عرصه‌ی حیات انسانی نادیده انگاشته بود، نخستین چالش را که چالش فقر و غناست، به وجود آورد. از مهم‌ترین عوامل وقوع جنگ‌های جهانی، رقابت بر سر مناطق استعماری بود، زیرا سرمایه و صنعت نیاز به بازارهای مصرف و نیروی کار ارزان و به بیان هیتلر، نیاز به فضای تنفسی جدید داشت. در تقسیم کشورهای به مرکز و پیرامون، جوامع غربی، چالش‌های درونی خود را از طریق استثمار اقتصادی کشورهای غیرغربی حل می‌کنند. نظام‌های سوسیالیستی و مارکسیستی عدالت اجتماعی و توزیع مناسب ثروت را شعار خود قرار دادند؛ اما با دو مشکل اساسی از جمله از بین رفتن آزادی افراد روبه‌رو شدند.

(علوم اجتماعی، پالاش‌های یوانی، صفحه‌های ۷۹، ۸۲، ۸۴، ۸۸ و ۹۳)

-۱۰۶

(اعظم ریپی)

هانتینگتون منبع اصلی درگیری‌ها در جهان را عوامل فرهنگی و در این میان بزرگ‌ترین تهدید برای غرب را فرهنگ اسلامی می‌داند. کنت معتقد است با رشد علم تجربی و صنعت، ثروت از طریق غلبه بر طبیعت به دست می‌آید و جنگ از قاموس بشری رخت برمی‌بندد؛ اما وقوع دو جنگ بزرگ جهانی خطا بودن نظریه‌ی او را نشان داد. در نگاه اساطیری نیز مانند نگاه توحیدی، طبیعت، ماده‌ی خام نیست؛ بلکه علاوه بر ظاهر دنیوی و این جهانی، از ابعاد و نیروهای ماورائی نیز برخوردار است.

(علوم اجتماعی، پالاش‌های یوانی، صفحه‌های ۸۸، ۹۰ و ۹۷)

-۱۰۷

(ارغوان عبدالملکی)

فلسطین به صورت یکی از عرصه‌های تقابل بلوک شرق و غرب در آمده بود، بخشی از کشورهایی که زیر نفوذ بلوک غرب بودند، دولت غاصب اسرائیل را به رسمیت می‌شناختند و یا در جهت سازش با آن گام برمی‌داشتند.

رهاورد حکومت نسل اول غرب‌زدگان یا همان منورالفکران غرب‌زده در کشورهای اسلامی، استبداد استعماری است.

اعتراض روشنفکران چپ به حرکات سیاسی منورالفکران غرب‌زده، از جهت گریز آنان از بنیان‌های فکری اسلامی و اسلام‌ستیزی آنان نیست؛ بلکه از نوع اعتراضاتی است که طی قرن بیستم در کشورهای غربی نسبت به عملکرد اقتصادی نظام‌های لیبرالیستی و سرمایه‌داری شکل گرفت.

(علوم اجتماعی، یوان اسلام، صفحه‌های ۱۱۳ و ۱۱۴)

-۱۰۸

(اعظم ریپی)

اعتراض‌ها و واکنش‌های مردمی در رابطه با بحران محیط زیست جنبش‌های اجتماعی جدیدی پدید آورده است. از جمله جنبش محیط زیست گرایبی. فرهنگ غرب با انکار حقایق قدسی به آرمان‌های انقلاب فرانسه نرسید. اصالت بخشیدن به انسان دنیوی و این جهانی در طول قرن بیستم به پوچ‌گرایی «نیپیلیسم»، یأس و ناامیدی و به مرگ آرمان‌ها و امیدها منجر شد.

پساسکولاریسم، بیانگر بحران معنویت در فرهنگ غرب است. اجلاس هزاره‌ی ادیان بیانگر بازگشت مجدد نگاه دینی و معنوی در قرن ۲۱ است.

(علوم اجتماعی، پالاش‌های یوانی، صفحه‌های ۹۸، ۹۹ و ۱۰۳)

-۱۰۹

(لیلا ممدری)

دولتمردان غربی با نگاه سیاسی خود به انقلاب اسلامی ایران، ابتدا از عمق حادثه‌ای که اتفاق می‌افتاد، غافل بودند. آن‌ها انقلاب را با موازین جهانی می‌سنجیدند که در چارچوب فرهنگ غرب شکل گرفته بود و حال آن‌که انقلاب اسلامی ایران از متن فرهنگی برمی‌خاست که با هجوم همه جانبه‌ی غرب، هویت آن به چالش کشیده شده بود.

انقلاب فرانسه در سال ۱۷۸۹ میلادی با آرمان‌ها و ارزش‌های مدرنی شکل گرفت که پس از رنسانس به وجود آمده بودند. این انقلاب ابتدا در محل تولد خود، یعنی در فرانسه گرفتار مشکل شد؛ اما به زودی به صورت سلسله انقلاب‌های ۱۸۳۰ میلادی و ۱۸۴۸ میلادی حیات مجدد خود را آغاز کرد و همه‌ی کشورهای اروپا را فرا گرفت. انقلاب اکتبر ۱۹۱۷ میلادی روسیه نیز، انقلابی بود که گرچه با دیگر انقلاب‌های مشابه اروپایی به دلیل رویکرد چپ و سوسیالیستی تفاوت داشت، ولی با خصلت سکولار و دنیوی خود در چارچوب آرمان‌ها و ارزش‌های روشنگری مدرن عمل می‌کرد. حرکت انقلابی مارکس مبتنی بر اصول و بنیان‌های تفکر مدرن بود و در تعارض با آن قرار نمی‌گرفت.

(علوم اجتماعی، یوان اسلام، صفحه‌های ۱۲۶ و ۱۲۷)

۱۱۰-

(لیلا مومری)

گروه‌های ناسیونالیستی، از موضع قوم‌گرایی عربی، به اسلام می‌نگریستند و اسلام را از جهت این‌که پدیده‌ای عربی است، می‌پذیرفتند.

امام خمینی (ره) در نامه‌ای که برای گورباچوف نوشت از دو جریان اصلی تفکر فلسفی جهان غرب، یعنی حس‌گرایی و عقل‌گرایی یاد کرد و با استفاده از حکمت مشاء و حکمت اشراق به اشکالاتی اشاره کرد که در محدود کردن دانش و علم به شناخت حسی یا شناخت عقلی وجود دارد.

تشکیل جبهه‌ی نجات اسلامی در ۱۹۸۹ میلادی در الجزایر و پیروزی اسلام‌گرایان در انتخابات ۱۹۹۰ میلادی این کشور که با حکومت نظامی و حمایت دولت‌های غربی، سرکوب شد، نمونه‌ای دیگر از جنبش‌های اسلامی است که در جهان اسلام تحت تأثیر انقلاب اسلامی ایجاد شد.

(علوم اجتماعی، جهان اسلام، صفحه‌های ۱۲۹، ۱۳۰، ۱۳۳ و ۱۳۴)

۱۱۱-

(کنکور سراسری ۹۵)

چالش بلوک شرق و غرب از نوع چالش‌هایی بود که درون یک فرهنگ و تمدن واحد پدید می‌آیند، نه از نوع چالش‌هایی که بین فرهنگ‌های مختلف، به وجود می‌آید و چالشی نیست که هنگام تبدیل و تغییر یک فرهنگ و تمدن آشکار می‌شود.

در یک بحران اقتصادی، قدرت خرید مردم و مصرف‌کنندگان به شدت کاهش می‌یابد. تولیدکنندگان، بازار فروش خود را از دست می‌دهند و در نتیجه، کارخانه‌ها تعطیل می‌شوند و کارگران بیکار می‌گردند. این نوع بحران که با نامتعادل شدن سیستم عرضه و تقاضا و از بین رفتن بازار مصرف همراه است، می‌تواند در اثر عوامل مختلفی ایجاد شود.

اصطلاح مرکز و پیرامون به نقش مرکزی کشورهای ثروتمند و صنعتی اشاره دارد. این اصطلاح را کسانی به کار می‌برند که معتقدند، کشورهای پیرامونی به سبب نوع عملکرد کشورهای مرکزی، در موقعیتی فقیرانه قرار می‌گیرند. بر اساس این نظر، جوامع غربی، چالش‌های درونی خود را از طریق استثمار اقتصادی کشورهای غیرغربی حل می‌کنند؛ زیرا آن‌ها با ثروتی که از کشورهای پیرامونی به دست می‌آورند، سطح عمومی رفاه را برای کارگران و اقشار ضعیف جوامع غربی تأمین می‌کنند و مشکلات حاد درونی را به بیرون از مرزهای خود انتقال می‌دهند.

(علوم اجتماعی، پالاش‌های جهانی، صفحه‌های ۸۵ و ۹۱ و ۹۳)

۱۱۲-

(کنکور سراسری ۹۴، با تغییر)

انقلاب اسلامی به واسطه‌ی بازگشت به اسلام و با اتکای به فقه سیاسی و اجتماعی، مسئله‌ی اسرائیل را به عنوان مسأله‌ی جهان اسلام مطرح می‌کرد. بازگشت به اسلام، اولاً مشروعیت قرارداد کمپ‌دیوید را در باور و اعتقاد مسلمانان، مخدوش کرد. ثانیاً مقاومت در برابر صهیونیسم را از موضع باور و اعتقاد اسلامی و با اتکاء به ایمان به خداوند و قدرت الهی آغاز کرد. قتل انورسادات توسط اسلام‌خواهان مصر و شکل‌گیری انتفاضه و جنبش‌های جدید اسلامی در فلسطین، نتیجه‌ی این حرکت جدید بود.

- در جنگ جهانی اول، برای نخستین بار از سلاح‌های شیمیایی استفاده شد و در جنگ جهانی دوم، برای اولین بار بمب اتم به کار گرفته شد.

(علوم اجتماعی، ترکیبی، صفحه‌های ۸۸ و ۱۳۰)

۱۱۳-

(شیوا شریف‌زار)

مهم‌ترین علت تداوم باور دینی و معنوی در زندگی انسان، نیاز فطری آدمی به حقایق قدسی و ماوراءطبیعی است. یک فرهنگ علاوه بر آن‌که به نیازهای جسمانی و دنیوی انسان پاسخ می‌دهد، باید به نیازهای معنوی و قدسی او نیز پاسخ دهد.

(علوم اجتماعی، پالاش‌های جهانی، صفحه‌ی ۱۰۲)

۱۱۴-

(الله فضری)

انسان مدرن بر این گمان است که با تسخیر طبیعت و تصرف در آن، تمامی مسائل و مشکلات تاریخی خود را حل می‌کند. فرهنگ‌های پیش از مدرن به دلیل نگاه غیردنیوی خود به طبیعت، برای تصرف طبیعت، از نیروهای معنوی نیز استفاده می‌کردند. انقلاب صنعتی نقطه‌ی عطفی بود که انسان مدرن از افق آن، پیروزی بر طبیعت را به خود نوید می‌داد؛ ولی از همین افق، طبیعت، نخستین مسائل و مشکلات خود را نشان داد. جنبش‌های اجتماعی جدیدی در برابر بحران زیست‌محیطی به وجود آمده است که برخی از آن‌ها، این بحران را ناشی از فرهنگ مدرن جامعه‌ی غربی دانسته و انتقادات خود را متوجه بسترهای معرفتی این فرهنگ کرده‌اند.

(علوم اجتماعی، پالاش‌های جهانی، صفحه‌های ۹۴ تا ۹۸)

۱۱۵-

(شیوا شریف‌زار)

این بحران هنگامی آغاز شد که محدودیت‌های علمی دانش تجربی و هم‌چنین وابستگی آن به معرفت‌های غیرتجربی و غیرحسی آشکار شد.

(علوم اجتماعی، پالاش‌های جهانی، صفحه‌ی ۱۰۰)

فلسفه‌ی سال چهارم

(موسی‌الکبری)

-۱۲۱

شیخ اشراق حکیم واقعی را کسی می‌داند که دانش و بینش را با هم آمیخته باشد. به نظر سهروردی، افلاطون (امام‌الحکمه) نیز حکیمی اشراقی بوده و بحث و استدلال را با ذوق عرفانی جمع کرده است. قسمت اول گزینه‌های «۲ و ۴» صحیح می‌باشند.

(فلسفه‌ی سال چهارم، کلمات اشراق، صفحه‌های ۸۸ تا ۹۰)

(اکبران‌الهمراری)

-۱۲۲

از نظر سهروردی هیچ سرزمین و قومی بر دیگری برتری ندارد، مگر این‌که از حقیقت و حکمت بهره بیش‌تری داشته باشد. او می‌گوید: حقیقت، خورشید واحدی است که به جهت کثرت مظاهرش تکثر نمی‌یابد.

(فلسفه‌ی سال چهارم، کلمات اشراق، صفحه‌ی ۹۱)

(موسی‌الکبری)

-۱۲۳

سهروردی برای تبیین نظام آفرینش از یک قاعده‌ی مهم فلسفی به نام قاعده‌ی «امکان اشرف» استفاده می‌کند. در اصطلاح سهروردی، ارباب انواع همان مثل افلاطونی است.

(فلسفه‌ی سال چهارم، کلمات اشراق، صفحه‌های ۹۴ و ۹۵)

(الله‌فهری)

-۱۲۴

سهروردی طبقه‌ای از انوار را به اثبات رساند که نسبت به یکدیگر برتری ندارند و در عرض یکدیگر قرار می‌گیرند. او این انوار را «ارباب انواع» نامید که خود دسته‌ای دیگر از انوار قاهرند.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی «۱»: انوار قاهر تجلی نور الهی هستند که یک طبقه‌ی طولی و یک طبقه‌ی عرضی دارند.

گزینه‌ی «۲»: از نظر مرتبه، انوار مدبره در جایگاهی پایین‌تر از ارباب انواع قرار دارند.

گزینه‌ی «۴»: تأثیر ارباب انواع در طبیعت به وساطت رشته‌ای دیگر از فرشتگان که مرتبه‌ی آن‌ها پایین‌تر از ارباب انواع است، انجام می‌شود.

(فلسفه‌ی سال چهارم، کلمات اشراق، صفحه‌های ۹۵ و ۹۶)

(نرا یاری)

-۱۲۵

در جغرافیای عرفانی عالم هستی، مشرق نقطه‌ی تجلی نور وجود است و اشیا و موجودات در پرتو این تجلی ظاهر می‌شوند.

(فلسفه‌ی سال چهارم، کلمات اشراق، صفحه‌ی ۱۰۱)

-۱۱۶

(علی نوری)

تنها ویژگی مطرح شده در عبارت گزینه‌ی «۲» بین دو گروه مشترک (علوم اجتماعی، جهان اسلام، صفحه‌های ۱۱۰ و ۱۱۱) است.

(علی نوری)

-۱۱۷

با فروپاشی بلوک شرق و از بین رفتن جاذبه‌های روشنفکری چپ در سطح جهانی، این جریان در کشورهای اسلامی نیز جاذبه‌ی خود را از دست داد و غرب‌زدگان این جوامع، دیگر بار در حاشیه‌ی اندیشه‌های لیبرالیستی غربی قرار گرفتند.

(علوم اجتماعی، جهان اسلام، صفحه‌های ۱۱۲ و ۱۱۴)

(مهم‌صارق‌مستنی)

-۱۱۸

در نیمه‌ی اول قرن بیستم با روشن شدن محدودیت‌های علم حسی تجربی، علم از ارائه‌ی جهان‌بینی و داوری‌های ارزشی دست شست و به این ترتیب روشنگری مدرن به مسائل و امور طبیعی محدود شد.

(علوم اجتماعی، پالش‌های جهانی، صفحه‌ی ۱۰۰)

(الله‌فهری)

-۱۱۹

دولتمردان و روشنفکران جهان اسلام قبل از انقلاب ایران، مسائل جهان اسلام را با یکی از دو رویکرد زیر می‌دیدند:

۱- مسائل جهان اسلام از نوع مشکلاتی بود که در اثر عقب‌ماندگی تاریخی برای رسیدن به جوامع غربی پیش آمده بود.

۲- این مسائل از نوع مشکلاتی بود که نظام سرمایه‌داری و لیبرالیسم غربی، به وجود آورده بود.

بازگشت به اسلام مشروعیت قرارداد کمپ دیوید را در باور و اعتقاد مسلمانان، مخدوش کرد. جهاد اسلامی افغانستان در برابر حکومت وابسته به بلوک شرق بود.

(علوم اجتماعی، جهان اسلام، صفحه‌های ۱۲۸ و ۱۳۰)

(ارغوان‌عبدالملکی)

-۱۲۰

مالتوس در نفی حق حیات کسانی که در فقر متولد می‌شوند، معتقد است: انسانی که در دنیای از قبل تملک شده به دنیا می‌آید، اگر نتواند قدرت خود را از والدینش دریافت کند و اگر جامعه خواهان کار او نباشد، هیچ‌گونه حقی برای دریافت کمترین مواد غذایی یا چون و چرا در مورد مقام و موقعیت خود ندارد. در سفره‌ی گسترده‌ی طبیعت، جایی برای او وجود ندارد، طبیعت حکم به رفتن او می‌دهد و خود نیز این حکم را اجرا می‌کند.

اندیشمندان علوم اجتماعی و سیاسی در نقد لیبرالیسم متقدم، از دو مفهوم آزادی مثبت و منفی سخن گفته‌اند.

(علوم اجتماعی، پالش‌های جهانی، صفحه‌های ۸۰، ۸۲ و ۱۰۳)

۱۲۶-

(الله فخری)

در جغرافیای عرفانی عالم هستی، مشرق نقطه‌ی تجلی نور وجود است. وجود انسان همانند مشرقی است که نور حقیقت در آن ظاهر می‌گردد.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی «۲»: مغرب تاریکی مطلق نیست؛ بلکه نقطه‌ای است که در آن نور رو به تاریکی و غروب می‌نهد.

گزینه‌ی «۳»: نفس همه‌ی آدمیان به دلیل انتساب به نورالانوار، یک حقیقت نورانی است و ارتقا در مسیر کمال تنها با کسب لیاقت معنوی حاصل می‌گردد.

گزینه‌ی «۴»: خورشید حقیقت، واحد است که در هر مشرق با ظهور بیش تری طالع می‌شود. صورت گزینه این مفهوم را می‌رساند که خورشید حقیقت در هر مشرق، متفاوت با دیگری است.

(فلسفه‌ی سال چهارم، کلمت اشراق، صفحه‌های ۱۰۱ و ۱۰۲)

۱۲۷-

(موسی اکبری)

علم ما به صور علمیه که بی‌واسطه و مستقیم است، مانند علم ما نسبت به شادی یا غم خود، علم حضوری است. علم ما نسبت به اشیاء خارج که با واسطه‌ی صور علمیه کسب می‌گردد، مانند علم ما نسبت به طبیعت و جهان خارج، از مصادیق علم حصولی است.

(فلسفه‌ی سال چهارم، کلمت اشراق، صفحه‌ی ۹۷ و ۹۸)

۱۲۸-

(فاطمه شومیری)

فلاسفه (حکما) حسن و قبح را مربوط به زندگی انسان می‌دانند و درباره‌ی خدا با آن قضاوت نمی‌کنند.

(فلسفه‌ی سال چهارم، پیرایان‌های فکری عالم اسلام، صفحه‌های ۱۰۷ و ۱۰۸)

۱۲۹-

(کنگور سراسری ۹۴)

اساس استدلال معتزله بر این است که «خداوند کار قبیح انجام نمی‌دهد»؛ زیرا خداوند از این قبیل اغراض (عبث و بیهوده و...) منزّه و پاک است. متکلمان غالباً استدلال خود را بر اساس حسن و قبح عقلی استوار می‌کنند.

(فلسفه‌ی سال چهارم، پیرایان‌های فکری عالم اسلام، صفحه‌های ۱۰۷ و ۱۰۸)

۱۳۰-

(فرهاد علی‌نژاد)

متکلمان برای عقل در کنار دین ارزش مستقلی قائل نبودند و معتقد بودند که عقل در خدمت شریعت بوده و تنها می‌تواند اصولی را که دین، با یقین و اطمینان به ما آموخته است به مدد استدلال اثبات کند.

(فلسفه‌ی سال چهارم، کلمت متعالیه، صفحه‌ی ۱۱۶)

۱۳۱-

(عمیر مهرنی)

در این سفر، سالک به اذن پروردگار به هدایت مردم و کمک به آن‌ها برای رسیدن به حق می‌پردازد. (از حق جدا نمی‌گردد). ملاصدرا در مباحث کتاب خویش، این سفر را با مباحث نفس و معاد هماهنگ ساخت.

(فلسفه‌ی سال چهارم، کلمت متعالیه، صفحه‌های ۱۱۷ و ۱۱۸)

۱۳۲-

(فارج از کشور ۹۵)

در بحث اصالت وجود، ملاصدرا واقعیت و عینیت را مابازاء مفهوم وجود می‌داند و معتقد است که اختلاف موجودات در شدت و ضعف مرتبه‌ی وجودی آن‌ها است.

ملاصدرا در بیان ملاک نیازمندی معلول به علت، نظریه «فقر وجودی» یا «امکان فقری» را بیان می‌دارد (رد گزینه‌ی «۲») که در آن می‌گوید: اگر وجودی در مرتبه‌ی خود از چنان شدتی برخوردار باشد که هیچ نقص و ضعفی در آن متصور نباشد، غنای ذاتی دارد و بی‌نیاز مطلق است. (رد گزینه‌ی «۳») موجودات عالم از حیث وجود خود، ذات حق را نمایان می‌سازند و از حیث نقص و نیاز خود او را پنهان می‌کنند. (رد گزینه‌ی «۴»)

(فلسفه‌ی سال چهارم، کلمت متعالیه، صفحه‌های ۱۲۴ و ۱۲۵)

۱۳۳-

(عاطفه‌ربابه صالحی)

وجود جسم طبیعی علاوه بر ابعاد سه گانه‌ی مکانی، یک بعد و امتداد زمانی هم دارد؛ یعنی در زمان هم جاری است. به کشش وجود جسم مادی در امتداد زمان، حرکت و تغییر گفته می‌شود. از نظر ملاصدرا، موجود متغیر وجودی سیال و جاری دارد و با قوه و فعلیت آمیخته است و در امتداد زمان سیر می‌کند و وجود آن در طول زمان به فعلیت بیش تر می‌رسد و کامل تر می‌شود.

(فلسفه‌ی سال چهارم، کلمت متعالیه، صفحه‌های ۱۲۹ و ۱۳۰)

۱۳۴-

(موسی اکبری)

این بیت نمایانگر مبحث تشکیک وجود در حکمت متعالیه است. در موجودات، ریشه‌ی کثرت و تعدّد به شدت و ضعف در مراتب وجود باز می‌گردد.

(فلسفه‌ی سال چهارم، کلمت متعالیه، صفحه‌ی ۱۲۳)

۱۳۵-

(عمیر مهرثی)

حکمای پیشین عموماً بر این اتفاق نظر داشتند که حرکت و تحول در جوهر اشیا نامعقول و ناممکن است و تنها اعراض و صفات اشیا دچار دگرگونی می‌شوند. اگر تغییری در جوهر شیء رخ دهد، هویت شیء دستخوش زوال می‌شود.

(فلسفه‌ی سال چهارم، کلمت متعالیه، صفحه‌ی ۱۲۸)

۱۳۶-

(موسی اکبری)

در نگرش اصالت ماهوی هر چیزی ماهیت و جوهر معینی دارد و همین جوهر و ماهیت است که واقعیت و عینیت دارد؛ پس تغییر در آن امکان‌پذیر نمی‌باشد؛ زیرا تغییر آن‌ها، واقعیت اشیا را زیر سؤال می‌برد. انسان چه کودک باشد، چه جوان و چه سالخورده، همان انسان است که صفات و اعراض گوناگون بر او واقع می‌شود.

(فلسفه‌ی سال چهارم، کلمت متعالیه، صفحه‌ی ۱۲۹)

۱۳۷-

(عمیر مهرثی)

بر اساس اصل حرکت جوهری، انسان یک هویت ثابت نیست. بر اساس این دیدگاه، معاد دیگر مسئله‌ای نیست که به کوهی زمین و انسان‌ها منحصر شود؛ بلکه امری است که تمام کائنات را دربر می‌گیرد و در همه‌ی ارکان جهان زلزله می‌افکند.

(فلسفه‌ی سال چهارم، کلمت متعالیه، صفحه‌های ۱۳۰ و ۱۳۱)

۱۳۸-

(عمیر مهرثی)

در این کتاب، علامه طباطبایی تنها به نقد ارکان ماتریالیسم اکتفا نکرده، بلکه به تشریح اصولی پرداخته است که در تحکیم فلسفه‌ی اسلامی در مقابل فلسفه‌های جدید سهمی به‌سزا دارد و مقام فلسفی ایشان را آشکارتر می‌سازد. در این کتاب، علامه طباطبایی مباحثی را طرح کرده است که در فلسفه‌ی اسلامی تازگی دارد و از ابتکارات ایشان محسوب می‌شود.

(فلسفه‌ی سال چهارم، کلمای معاصر، صفحه‌ی ۱۳۶)

۱۳۹-

(الوه ففیری)

این نظریه تجربه را مبنای همه‌ی شناخت‌های بشر می‌داند و جز تجربه راه دیگری را برای آگاهی از جهان نمی‌پذیرد و بیان می‌دارد که علیت رابطه‌ای نیست که بتوان آن را از طریق تجربه و مشاهده کشف کرد. پس چون طبق این نظریه، تجربه تنها راه آگاهی از جهان است و علیت قابل کشف با تجربه نیست، پس با علیت نمی‌توان به آگاهی از جهان دست یافت.

(فلسفه‌ی سال چهارم، کلمای معاصر، صفحه‌های ۱۳۷ و ۱۳۸)

۱۴۰-

(عمیر مهرثی)

در نظر علامه طباطبایی، رابطه‌ی علیت در اصل از طریق علم حضوری نفس به احوال و حالت‌ها و اراده‌های خود ادراک می‌شود و از «معلوم بالذات» نشئت می‌گیرد؛ یعنی انسان نخستین بار در خود نفس و در ساحت علم حضوری رابطه‌ی علیت را کشف می‌کند.

(فلسفه‌ی سال چهارم، کلمای معاصر، صفحه‌ی ۱۳۹)